

Crna Gora
Ministarstvo za evropske integracije

**DVADESET PRVI KVARTALNI IZVJEŠTAJ
O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA EU
za period jul - septembar 2010. god.**

Oktober 2010. godine

Stanka Dragojevića 2, 81000 Podgorica
Tel: +382 20 225 568; Fax: +382 20 225 591
E-mail: mei@gov.me; Web: www.mei.gov.me

SADRŽAJ:

UVOD	3
1. POLITIČKI DIJALOG	3
2. PREGOVORI SA SVJETSKOM TRGOVINSKOM ORGANIZACIJOM	4
3. IMPLEMENTACIJA SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU IZMEĐU EVROPSKIH ZAJEDNICA I CRNE GORE	4
4. REVIZIJA NACIONALNOG PROGRAMA ZA INTEGRACIJU CRNE GORE U EU (NPI).....	5
5. INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU PODRŠKU – IPA	7
6. KOMUNIKACIONA STRATEGIJA	20
7. OBUKA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA	21
8. PROJEKTI PODRŠKE	22
9. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA	25

UVOD

Saglasno Rezoluciji o ispunjavanju obaveza Crne Gore u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (Sl. list CG, br. 02 - 08), Vlada Crne Gore dostavlja Skupštini Crne Gore Kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji. U fokusu **dvadeset prvog Kvartalnog izvještaja** nalaze se najvažniji događaji koji su obilježili period od 1. jula do 30. septembra 2010. godine.

U kratkoj rekapitulaciji u nastavku istaknuti su najznačajniji događaji od momenta zaključenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju do njegove potpune ratifikacije od strane država članica EU.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Crne Gore, sa druge strane, **zaključen je 15. oktobra 2007. godine.** Na taj način, Crna Gora je ušla u prvu, zvaničnu fazu institucionalizacije svojih odnosa sa EU.

Skupština Crne Gore je 13. novembra 2007. god. jednoglasno potvrdila Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), kao i Privremeni sporazum o trgovini i srodnim pitanjima.

Evropski parlament je 13. decembra 2007. godine dao saglasnost na SSP s Crnom Gorom.

Zaključno sa **29. martom 2010. godine svih 27 država članica EU** su ratifikovale SSP, sljedećim redom: Estonija (22. novembra 2007.), Slovenija (28. aprila 2008.), Mađarska (19. maja 2008.), Austrija (4. jula 2008.), Bugarska (19. juna 2008.), Danska (25. juna 2008.), Slovačka (29. jula 2008.), Portugal (23. septembra 2008.), Letonija (17. oktobra 2008.), Kipar (20. novembra 2008.), Malta (11. decembra 2008.), Rumunija (15. januara 2009.), Holandija (29. januara 2009.), Češka (19. februara 2009.), Poljska (6. februara 2009.), Litvanija (4. marta 2009.), Finska (18. marta 2009.), Švedska (11. marta 2009.), Španija (12. marta 2009.), Irska (4. juna 2009.), Luksemburg (11. juna 2009.), Francuska (30. jula 2009.), Njemačka (16. novembra 2009.), Italija (7. januara 2010.), Velika Britanija (12. januara 2010.), Grčka (29. marta 2010.) i Belgija (29. marta 2010.)

Završetkom procedure potvrde ratifikacionog dokumenta u Republici Grčkoj (potpis predsjednika) i Kraljevini Belgiji (potpis ukaza o ratifikaciji od strane kralja) **zaokružen je proces ratifikacije** u svih 27 država članica Evropske unije, čime je Sporazum **1. maja 2010.godine stupio na snagu.**

Nakon što su sve zemlje članice EU ratifikovale SSP, konstitutivni sastanak Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, zaduženog za nadzor primjene i sprovođenja SSP-a, održan je 14. juna 2010.godine u Luksemburgu.

1. POLITIČKI DIJALOG

Članom 11. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju predviđeno je da se politički dijalog Crne Gore sa EU odvija u okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje. Zadatak Savjeta je da vrši nadzor nad primjenom i sprovođenjem SSP-a, kao i da razmatra sva druga bilateralna ili međunarodna pitanja od obostranog interesa. Savjet sačinjavaju predstavnici Savjeta EU i EK, s jedne strane, i članovi Vlade Crne Gore, s druge strane. Sjednicama Savjeta, koje se održavaju jednom godišnje na ministarskom nivou, naizmjenično predsjedavaju predstavnik Savjeta EU i predstavnik Crne Gore.

Poslovnik o radu Savjeta, usvojen na konstitutivnoj sjednici, sadrži i Poslovnik o radu Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i strukturu sektorskih pododbora.

Konačno, Savjet je ovlašćen da donosi pravno-obavezujuće odluke po ugovorne strane, kao i da daje odgovarajuće preporuke.

2. PREGOVORI SA SVJETSKOM TRGOVINSKOM ORGANIZACIJOM

U periodu na koji se odnosi Izvještaj, na planu crnogorskih pregovora o pristupanju Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, apsolutni primat dat je nastavku bilateralnih pregovora sa Ukrajinom.

Podsjećamo da je, zaključno sa trećim kvartalom 2010. godine, održano ukupno **šest rundi bilateralnih pregovora¹ između Crne Gore i Ukrajine**, od kojih je posljednja, šesta, održana 30. jula 2010. godine u Ženevi.

Kada je riječ o pregovorima **o pristupu tržištu roba**, pregovaranje iz oblasti **poljoprivrede** nije zaključeno zbog upornog insistiranja **Ukrajine na ispunjenju traženih koncesija**. Značajno je napomenuti, da su neposredno pred održavanje julskih pregovora od strane Ukrajine dobijeni zahtjevi kojima je traženo da se pregovara **o novih 58 pozicija²**, o kojima su pregovori, konačno i vođeni tokom šeste runde. Imajući u vidu da pristup "dodavanja novih pozicija" kojim se Ukrajina poslužila u julskim pregovorima nije u skladu sa pozitivnom pregovaračkom praksom, stečen je utisak da ne postoji dobra volja za zaključenjem pregovora, što je, konačno, potvrdio i ishod pomenute runde pregovora.

Julskim zahtjevima, **Ukrajina** je sa svoje liste **izbrisala 85³ pozicija** koje su se odnosile na proizvode sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla. Za pomenute pozicije Crna Gora je u više navrata naglašavala da se radi o proizvodima koji ne mogu biti proizvedeni u Ukrajini, pa u tom smislu Ukrajina ne može imati trgovinski interes od snižavanja carinskih stopa.

U dijelu pregovora **o pristupu tržištu usluga**, na šestoj rundi pregovora, **Ukrajina nije pokazala volju za smanjenjem svojih zahtjeva**. Otvorena pitanja su iz sljedećih oblasti:

- otvaranje podsektora usluga koje se odnose na **distribuciju energije**,
- otvaranje tržišta **gasovoda**,
- dodatnu liberalizaciju u sektoru **drumskog transporta** pogotovo kod putničkog i transporta tereta, kao i u pomoćnim uslugama u drumskom transportu
- i u dijelu koji se odnosi na **MFN** (Most favoured nation) izuzeća i podrazumijeva kolonu koja se odnosi na **Sve sektore** zatraženo je nabrojavanje regionalnih zemalja sa kojima Crna Gora ima zaključene bilateralne sporazume sa ciljem obezbjeđenja kretanja svih fizičkih lica koja pružaju usluge (Srbija, BiH, Makedonija, Albanija, Hrvatska).

Od strane Ukrajine, vezano za pristup tržištu poljoprivrednih proizvoda, krajem septembra 2010. godine, dobijen je dokument, koji po viđenju Ukrajine predstavlja rekapitulaciju julskih pregovora. Važno je naglasiti da se iz dobijenog dokumenta ne nazire završetak pregovora. Analizom pomenutog dokumenta uočljivo je da **Ukrajina i dalje insistira na ispunjenju svih svojih zahtjeva**, da ne uvažava obrazloženja vezana za crnogorske strateške proizvode, kao i da joj još uvijek nisu dovoljni već učinjeni i to značajni crnogorski ustupci u cilju zaključenja pregovora.

3. IMPLEMENTACIJA SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU IZMEĐU EVROPSKIH ZAJEDNICA I CRNE GORE

Kada je riječ o praćenju implementacije **Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP)**, koji je stupio na snagu 1. maja 2010. godine, za period na koji se odnosi Izvještaj, može se konstatovati da realizacija kalendara aktivnosti projektovanih za 2010. godinu teče po planu.

Na posljednjem sastanku **Pododbora za oblast pravde, slobode i bezbjednosti**, održanom 6. jula 2010. godine, predmet razgovora u svim oblastima bio je zakonodavni okvir i administrativni kapaciteti, kao i razmjena statističkih podataka, a tom prilikom su Evropskoj komisiji dostavljeni brojni prilozi za svaku temu sastanka pojedinačno, kao i aneksi u vidu zakona i podzakonskih akata.

Vlada Crne Gore je 17. juna 2010. godine, usvojila **Okvirni akcioni plan za ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz SSP-a za 2010. godinu (sa 23 tačke – obaveze)**. Sva ministarstva bila su obavezna da ispune obaveze iz svoje nadležnosti u jasno definisanim rokovima, a u odnosu na Akcioni plan. Ministarstvo za evropske integracije je bilo nadležno da prati sprovođenje Akcionog plana i da o njemu izvještava Vladu na svakoj sjednici sve do kraja jula 2010. godine. Sve obaveze iz pomenutog Okvirnog akcionog plana su realizovane, ili se kontinuirano sprovode u skladu sa planiranim rokovima

¹ Tokom 2009. godine pregovori su održani u februaru, julu, septembru i novembru. Dok su tokom 2010. godine održani u maju i julu.

² U pitanju su proizvodi iz sledećih podpoglavlja: 1101 (brašno od pšenice ili napolice), 1806 (čokolada i drugo što sadrži kakao), 1902 (tjestenina), 1905 (hljeb, kolači i drugi pekarski proizvodi), 2302 (mekinje i drugo dobijeno obradom žitarica) i 2303 (ostaci od skroba i slično). Za pomenute proizvode traženo je snižavanje stopa u odnosu na crnogorsku Konsolidovanu Ponudu za robe.

³ U pitanju su proizvodi iz sledećih podpoglavlja: 0406 (sirevi) i 2204 (vina).

Radi što efikasnijeg praćenja sprovođenja SSP, Vlada Crne Gore je u julu 2010. godine usvojila **Informaciju o praćenju realizacije obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa predlogom Tabele kvartalnog izvještavanja**, kojom se zadužuju nadležna ministarstva da redovno (tromjesečno) dostavljaju Ministarstvu za evropske integracije pregled izvršenih obaveza po Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

Ministrastvo za evropske integracije je u obavezi da Tabelarni kvartalni izvještaj nakon usvajanja na Vladi, redovno dostavlja Odboru za međunarodne odnose i evropske integracije Skupštine Crne Gore, kao i Delegaciji Evropske unije u Podgorici.

U tom smislu, a na osnovu zaključka iz Petog izvještaja o realizaciji aktivnosti po Okvirnom akcionom planu za obaveze iz SSP, kao i na osnovu zaključaka iz navedene informacije, Ministarstvo za evropske integracije pripremlilo je **Faktografski izvještaj o ostvarenom progresu u Crnoj Gori od dostavljanja odgovora na Upitnik do 6. septembra 2010. godine**. Faktografski izvještaj je preveden i dostavljen Evropskoj komisiji 6. septembra 2010. godine.

Kolegijum predsjednika Skupštine Crne Gore donio je Odluku o određivanju članova Skupštine Crne Gore u Parlamentarnom odboru za stabilizaciju i pridruživanje, koji čine predstavnici crnogorskog i Parlamenta Evropske unije, u skladu sa članom 125 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Na osnovu navedene Odluke, u radu Parlamentarnog odbora učestvuju 14 poslanika Skupštine Crne Gore, i dva poslanika koji će kao zamjena učestvovati u radu pojedinih sjednica.

Prvi sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore (SAPC) održan je 27 - 28. septembra 2010. godine u Briselu, pod zajedničkim predsjedavanjem šefa Delegacije Evropskog parlamenta za odnose sa Albanijom, BiH, Kosovom, Crnom Gorom i Srbijom, Eduarda Kukana i predsjednika Skupštine Crne Gore, u ime delegacije Skupštine Crne Gore, Ranka Krivokapića.

Tokom prvog sastanka poslanici Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore razmatrali su teme iz više oblasti, kao što su: stanje odnosa između Evropske unije i Crne Gore, jačanje kapaciteta Skupštine, a posebno njenih kontrolnih funkcija, poboljšavanje vladavine prava, regionalna saradnja, zaštita ljudskih prava, posebno sloboda medija, kao i ekonomska kretanja u Crnoj Gori, uključujući održivi razvoj turizma, transportnog sistema i životne sredine.

Jednoglasno je **usvojena Deklaracija i Preporuke upućene Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje i institucijama u Crnoj Gori i Evropskoj uniji**, uz očekivanje pozitivnog mišljenja Evropske komisije na zahtjev Crne Gore za članstvo u EU.

4. REVIZIJA NACIONALNOG PROGRAMA ZA INTEGRACIJU CRNE GORE U EU (NPI)

Vlada Crna Gore je 5. juna 2008. godine usvojila **Nacionalni program za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju za period 2008 - 2012 (NPI)**, kao detaljan plan aktivnosti neophodnih da bi Crna Gora bila „unutrašnje“ spremna da preuzme obaveze koje proizilaze iz članstva u EU do kraja 2012. godine. Time je NPI postao jedan od ključnih dokumenata Vlade u narednom periodu i osnova za koordinaciju reformi na putu ka EU i pripremu godišnjih programa rada Vlade.

Prvi izvještaj o realizaciji obaveza iz Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju 2008-2012. za period januar - decembar 2008. godine, čije je ostvarivanje planirano u prvoj godini realizacije NPI, sadržao je pregled realizovanih aktivnosti u oblasti normativnog i regulatornog okvira sa kratkim pregledom novih institucija osnovanih u skladu sa NPI.

Drugi izvještaj o realizaciji obaveza iz Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju 2008 – 2012. za period januar - decembar 2009. godine, usvojen je u decembru 2009. godine.

Iz Izvještaja se zaključuje da je u toku 2009. godine usvojeno ukupno **407 propisa**, od čega: **122 zakona, 242 podzakonska akta i 43 ostala akta** (strategije, akcioni planovi, informacije i ostala dokumenta). U odnosu na 2008. godinu evidentno je da je usvojen znatno veći broj podzakonskih akata, što upućuje na činjenicu da su stvoreni zakonski preduslovi za implementaciju zakona usvojenih u ranijem periodu.

Imajući u vidu činjenicu da je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju stupio na snagu 1. maja 2010. godine, a da je shodno članu 8 SSP, Crna Gora obavezna da u periodu od pet godina od ratifikacije SSP (2010 – 2014), preuzme sve obaveze koje iz njega proizilaze, Vlada Crne Gore je usvojila Informaciju o aktivnostima na pripremi novog Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju za period 2010 – 2014. godine.

U izvještajnom periodu **kompletiran je proces utvrđivanja relevantnosti propisa Acquis-a** sa kojima nacionalno zakonodavstvo usklađeno, ili će se proces usklađivanja okončati u narednom periodu.

U sledećoj tabeli se nalaze podaci koji pokazuju raspodelu Acquis-a po ministarstvima i institucijama koje su preuzele odgovornost za njihovo prenošenje u crnogorsko zakonodavstvo.

Ministarstvo / Institucija	Ukupno celexa	(1a) Relevantan / treba ga implementirati						Sekundarna nadležnost	(1b) Relevantan / ne treba ga implementirati	(2) Nerelevantan
		Primarna nadležnost								
		Ukupno	Direktiva L	Uredba R	Odluka D	Ostalo				
AZNO	59	17	15	2	0	0	3	37	2	
AZRD	12	7	1	0	0	6	1	2	2	
CBCG	224	22	15	1	0	6	10	183	8	
DRI	19	2	0	0	2	0	2	6	9	
DZJN	80	17	8	6	2	1	6	24	33	
KZBPTL	3	0	0	0	0	0	0	3	0	
KZHOV	66	45	26	7	2	10	8	13	0	
ME	6.641	197	106	28	31	32	57	3.170	3.139	
MEI	279	11	0	8	0	3	0	21	246	
MF	3.064	107	39	51	7	10	58	1.039	1.855	
MID	108	15	2	0	5	8	8	59	26	
MIP	1.289	58	0	7	30	21	19	243	969	
MK	180	15	0	0	2	13	13	91	61	
MO	122	0	0	0	0	0	0	9	113	
MP	356	76	6	17	5	48	10	178	92	
MPN	396	30	2	4	6	18	12	214	139	
MPSV	10.74	1.434	436	438	510	50	330	5.129	3.846	
MRSS	651	85	46	12	5	22	29	150	386	
MSPT	2.209	650	294	143	132	81	190	723	558	
MT	15	13	2	0	4	7	2	0	0	
MUPIJU	877	116	22	7	46	41	59	618	83	
MUPZZ	1.730	533	158	88	237	50	248	510	396	
MZ	1.046	386	146	191	40	9	79	460	121	
MZLMP	51	5	1	1	2	1	2	13	31	
PU	5	3	0	0	3	0	2	0	0	
SCG	6	4	4	0	0	0	0	0	2	
SZZ	10	0	0	0	0	0	0	3	7	
UAI	9	2	0	0	1	1	0	7	0	
UC	1.987	100	0	55	38	7	157	1.376	354	
UMS	24	10	0	0	0	10	0	11	3	
UZSPN	12	4	2	0	1	1	2	4	2	
UZV	62	17	16	0	1	0	7	15	23	
VU	1	0	0	0	0	0	0	1	0	
ZZIS	130	42	12	10	8	12	17	64	7	
ZZSTAT	347	59	2	47	7	3	6	194	88	
ZZZ	3	0	0	0	0	0	0	2	1	
TOTAL	32.81	4.082	1.361	1.123	1.127	471	1.337	14.572	12.602	
			33,3%	27,5%	27,6%	11,5%				

Popunjavanje obrazaca za svaki postojeći i planirani nacionalni propis je u toku, dok tekstualni dio predstavlja posljednju fazu revizije Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u EU za period 2010-2014. godine.

Koordinacija aktivnosti i dalje se sprovodi preko Komisije za evropske integracije, Grupa za evropske integracije i Podgrupa za pregovaračka poglavlja Acquis-a.

U tom smislu, Ministarstvo za evropske integracije je organizovalo **obuke za državne službenike, članove grupa i podgrupa za evropske integracije za korišćenje Portala EI** (Informacioni sistem EI) za pripremu NPI 2010-14 (određivanje nadležnosti, relevantnost i popunjavanje obrazaca). Kako je proces evropskih integracija vrlo kompleksan i obiman, za čije uspješno praćenje i upravljanje su potrebne brze i pravovremene informacije o toku realizacije, nastavit će se rad na dogradnji **Informacionog sistema EI (Portal EI)**.

Pored toga, uvedena je i obaveza nedeljnog izvještavanja od strane Ministarstva za evropske integracije na sjednicama Vlade Crne Gore u vezi sa napretkom na planu izrade NPI 2010-2014.

5. INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU PODRŠKU – IPA

Program IPA je namjenjen za pružanje podrške državam kandidatima i potencijalnim kandidatima i usmjeren je na usklađivanje sa propisima EU, izgradnju institucija, razvoj građanskog društva, unaprijeđenje regionalne i prekogranične saradnje, kao i podršku pripremi za korišćenje strukturnih fondova. Da bi se na najefikasniji način postigli ciljevi svih zemalja, program IPA čini pet različitih komponenti: Podrška tranziciji i izgradnji institucija (I), Prekogranična i regionalna saradnja (II), Regionalni razvoj (III), Razvoj ljudskih resursa (IV) i Ruralni razvoj (V). Crna Gora, zemlja sa statusom potencijalnog kandidata za članstvo u EU koristi prvu i drugu komponentu IPA programa.

Evropska komisija izdvaja za ove dvije komponente oko 34 miliona € godišnje za Crnu Goru, od toga oko 28 miliona € daje za podršku tranziciji i izgradnji institucija (I), a ostatak se koristi za programe prekogranične saradnje (II).

Pored ovog instrumenta Crna Gora koristi i Višekorisnički IPA program koji se realizuje u istovremeno više zemalja (države Zapadnog Balkana i Turska) i pripada prvoj komponenti IPA (Podrška tranziciji i izgradnji institucija). Priprema projekata i njihova implementacija sprovodi se centralizovano iz Brisela, a raspolaže se sredstvima od oko 150 miliona € na godišnjem nivou, za sve države IPA korisnice.

5.1. I KOMPONENTA IPA - Podrška tranziciji i jačanju institucija

IMPLEMENTACIJA IPA 2007 PROGRAMA

U periodu na koji se odnosi Izvještaj implementacija projekata u okviru IPA 2007 programa je nastavljena u skladu sa planiranom dinamikom realizacije projekata pripremljenom od strane Delegacije Evropske unije u Podgorici. U okviru ovog programa realizuje se 11 projekata kroz 21 različiti vid ugovora i to 3 Tvining ugovora, 2 granta, 2 ugovora o izvođenju radova, 8 ugovora o realizaciji usluga i 6 ugovora o nabavci opreme.

Projekat: „Podrška razvoju civilnog društva u Crnoj Gori“

Vrijednost ovog projekta je 1,100,000 €, i implementira se na osnovu ugovora o grantu koji su potpisani sa osam nevladinih organizacija, i to: Danski Crveni krst za projekat: “Međusektorska inicijativa za prevenciju zdravlja i posebno obrazovanje za raseljenje Rome na Koniku” u iznosu 199.722,38 €; Nevladina organizacija “Expediatio” za projekat: “Poboljšanje uslova života - stvaranje novog okvira za planiranje i izgradnju u Crnoj Gori” u iznosu 45.000,00 €; Ujedinjeni svjetski koledži za projekat: “Izazovi obrazovanja za inkluziju Roma” u iznosu 122.166,24 €; Udruženje socijalnih institucija Slovenije za projekat Standardizacija sistema socijalne zaštite odraslih u Crnoj Gori” u iznosu 147.247,20 €; Italijanska nevladina organizacija COSV za projekat: “Podrška razvoju socijalne politike i stvaranju uslova partnerstva između mreža nevladinih organizacija i predstavnika državne uprave” u iznosu 185.893,72 €; Centar za inicijativu održivog turizma za projekat: “Otkrivanje kulturnog blaga stare Crne Gore” u iznosu 75.298,37 €; CARITAS Bar za projekat: „Jačanje civilnog društva kroz model projekta kućne njege za stare osobe u Crnoj Gori” u iznosu 174.078,67 € i Centar za monitoring CEMI za projekat: “Jačanje funkcije zastupništva nevladinih organizacija u Crnoj Gori kroz razvoj politike orjentisane ka kapacitetima koalicije za socijalne

promjene" u iznosu 83.772,19 €). Svi projekti su u fazi implementacije koja se odvija po predviđenom planu, a rok za njihovu realizaciju je 18 mjeseci.

Projekat „Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije“

Svrha projekta je obezbjeđenje savjetodavne i materijalne podrške u cilju jačanja strateških, institucionalnih i operativnih kapaciteta: Kriminalističke policije; Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i Uprave za antikorupcijsku inicijativu. Ugovor o Tviningu, u kojem je partner u implementaciji projekta bilo Ujedinjeno Kraljevstvo, završen je u maju 2010. godine.

Druga komponenta projekta, ugovor o nabavci opreme vrijedan 300.000 €, potpisan je u novembru 2009. godine. Oprema nije isporučena na vrijeme, jer je dobavljač obavjestio DEU da je došlo do oštećenja opreme usljed požara koji je zahvatio skladište.

Treća komponenta projekta, ugovor o radovima vrijedan 1.500,000 €, trenutno je u fazi izvođenja. Glavni problem tiče se dizajna objekta za obuku pri Policijskoj akademiji – Danilovgrad, na šta je sugerisao specijalizovani stručnjak, ukazujući na potencijalne nedostatke u kvalitetu radova. Trenutno je u toku istraga koja treba da potvrdi stabilnost konstrukcije i dostavi primjedbe na glavni plan. Delegacija EU naglasila je potrebu da Uprava policije uključi u rad građevinskog inspektora, sa ciljem da procjeni situaciju i pruži relevantne preporuke.

Projekat „Reforma pravosuđa“ je namijenjen podršci izgradnje kapaciteta Ministarstva pravde, Vrhovnog suda i Sudskog savjeta. Partner u implementaciji projekta je austrijsko Savezno Ministarstvo pravde u saradnji sa Centrom za pravnu kompetenciju. Poslednji sastanak Upravnog odbora projekta održan je 15. aprila 2010. godine, i na njemu je usvojen evaluacioni izvještaj u kojem je ocjenjeno da je projekat bio veoma uspješan, kao i da je i realizovan u skladu sa evropskim standardima.

Delegacija EU je izrazila zadovoljstvo zbog uspješne implementacije komponente projekta koja se odnosi na maloljetničku delikvenciju i pozdravila odličnu saradnju Ministarstva pravde i UNICEF-a.

Projekat: „Podrška razvoju okvira nacionalnih kvalifikacija u CG (NQF)“

Ugovor o uslugama za projekat: „Nacionalni kvalifikacioni okvir i osiguranje kvaliteta u obrazovanju“ je potpisan sa predstavnicima konsultantske kuće „WYG International“ koji su zaduženi za implementaciju ovog projekta.

Formirane su tri komisije:

- Komisija za turizam i ugostiteljstvo;
- Komisija za poljoprivredu, preradu hrane i veterinu, kao i
- Komisija za građevinarstvo i uređenje prostora.

Sve komisije su počele za radom. Savjet za visoko obrazovanje još uvijek nije formiran. Prethodnom Savjetu je istekao mandat, tako da je neophodno da se u skladu sa Zakonom za visoko obrazovanje formira novi Savjet.

Projekat: „Usklađivanje sa energetske tržištem“

Nakon zaključenja ugovora o uslugama sa konsultantskom kućom „Eksergija“ u novembru 2009. godine, projekat čiji su korisnici: Sektor za energetske efikasnost (Ministarstvo ekonomije), Regulatorna agencija za energetiku i A.D. Prenos, počeo je sa implementacijom. Prvi sastanak je održan 5. februara 2010. godine dok je prvi sastanak Upravnog odbora održan 23. aprila 2010. godine. Projekat se realizuje planiranom dinamikom.

Projekat: „Jačanje infrastrukture i menadžmenta sektora saobraćaja“ počeo je sa implementacijom. Ugovor za radove potpisan je sa kompanijom „Strabag“ (Austrija) u decembru 2008. godine. Došlo je do produženja roka za implementaciju aktivnosti u dijelu koji se odnosi na radove u izgradnji minizaobilaznice oko Podgorice zbog imovinsko-pravnih sporova na parcelama na kojima bi objekat trebalo da se nalazi.

Ugovor koji se odnosi na tehničku pomoć Ministarstvu saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija i Upravu za civilno vazduhoplovstvo potpisan je u prvom kvartalu 2010. godine. Evaluacija za ugovor koji se odnosi na izradu glavnog projekta za željeznicu je završena i ugovor o realizaciji ovog dijela projekta potpisan je sa italijanskom kompanijom „Itaferr“, 15. januara 2010. godine. Zbog odlaganja aktivnosti ugovor je predužen do novembra 2010. godine.

Projekat: „Identifikacija i registracija životinja“

Sprovođenje komponente projekta koja se odnosi na usluge, koje vrši njemačka kompanija ADT, započelo je tokom avgusta 2009. godine. Kada je riječ o komponenti projekta koja se odnosi na nabavke, slijedi priprema tehničke specifikacije i ponovno raspisivanje tendera (usljed neuspjeha prethodnog), dok se početak implementacije očekuje do kraja 2010. godine.

Projekat: „Približavanje standardima EU u oblasti statistike“

Ugovor o uslugama potpisan je u junu 2009. godine. Implementator ovog projekta je konsultantska kuća „Planet S.A.“ iz Grčke u konzorcijumu sa „BIS Solutions i Crown Agents for Oversea Governments and Administrations“ iz Velike Britanije. Aktivnosti predviđene ovim projektom realizuju se po planu. Takođe, potpisan je i ugovor u vrijednosti 40.000 € za podršku popisa stanovništva.

Projekat: „Dalji razvoj i jačanje sistema javnih nabavki“

Tenderska procjena je završena i ugovor o uslugama je potpisan sa njemačkom konsultantskom kućom ICON – Institute Public Sector GmbH u avgustu 2009. godine. Za ugovor o nabavkama konsultanti su pripremili tehničku specifikaciju. Ocjenjivanje ponuda na tenderu obavljeno je u decembru 2009. godine i potpisani su ugovori sa tri dobavljača opreme u prvom kvartalu 2010. godine. Na sastanku Upravnog odbora od 1. juna 2010. godine zaključeno je da treba organizovati sastanak između dobavljača opreme, Komisije za javne nabavke, Direkcije za javne nabavke, Ministarstva za informaciono društvo i projektnih eksperata kako bi se riješile sve tehničke nedoumice u vezi IT opreme. U toku je realizacija aktivnosti planiranih projektom.

Projekat: „Razvoj infrastrukture kvaliteta“

Za ugovor o uslugama finalna tenderska evaluacija je obavljena u decembru 2009. godine, dok je ugovor sa francuskom konsultantskom kućom „Afnor“, potpisan 11. marta 2010. godine. Završen je i odobren početni izvještaj i projekat se realizuje planiranom dinamikom. Kod dijela koji se odnosi na nabavku opreme potpisani su ugovori sa pet dobavljača. i to sa: Bioethic Srl, Sartius AG, Intertech Batinorm SARL, Netscope Solutions S.A. i Micom Electronics d.o.o. Oprema za metrologiju i oprema za štampariju Instituta za standardizaciju je isporučena u maju.2010. godine.

Projekat: „Podrška Poreskoj upravi“

Ugovor o uslugama potpisan je u maju 2009. godine sa švedskom konsultantskom kućom „SIPU International AB“. Aktivnosti predviđene ovim projektom realizuju se po planu. Konsultanti angažovani na ovom projektu, pripremili su tehničku specifikaciju za nabavku opreme i ugovor o nabavci opreme je potpisan u prvom kvartalu 2010. godine. Treći upravni odbor održan je 18. avgusta 2010. godine, a u toku je realizacija aktivnosti planiranih projektom.

IMPLEMENTACIJA IPA 2008 PROGRAMA

Implementacija projekata u okviru IPA 2008 programa je, u izvještajnom periodu, nastavljena u skladu sa planiranom dinamikom realizacije projekata pripremljenom do strane Delegacije Evropske komisije u Podgorici. U okviru ovog programa realizuje se 14 projekata kroz 19 različitih ugovora i to 4 Tvinig ugovora, 2 ugovora o izvođenju radova, 4 ugovora o grantu, 5 ugovora o izvođenju usluga i 4 ugovora o nabavci opreme. Riječ je o sljedećim projektima:

Projekat: „Podrška reformi lokalne samouprave“

Vrijednost granta u okviru treće komponente projekta, koji će biti dodijeljen lokalnim samoupravama, iznosi 5.500.000 €, od čega je 3.500.000 € finansirano iz programa IPA 2008, dok će 2.000.000 € biti obezbjeđena iz programa IPA 2010. Rok za podnošenje aplikacija bio je 4. oktobar 2010. godine, dok je za grant moglo aplicirati 15 opština Crne Gore, Međuopštinske organizacije, službe koje su osnovane od strane pomenutih opština i Zajednica opština. Drugi sastanak Upravnog odbora koji prati implementaciju ovog projekta održan je 6. septembra 2010. godine. Na njemu je predstavljen i usvojen Prvi izvještaj o napretku projekta (progress report), a takođe su otvorena i određena pitanja - prvo se ticalo problema odlaska starog i imenovanja novog rukovodioca projektom iz konsultantske kuće HLC Group, dok se drugo pitanje odnosilo na problem kofinansiranja projekta od strane Vlade Crne Gore u iznosu od 25%. Iz Zajednice opština je naglašeno je da aplikacije lokalnih opština ne mogu biti predate u predviđenom roku ukoliko sredstva iz nacionalnog budžeta predviđena za kofinansiranje nisu obezbjeđena na vrijeme. Takođe, predstavnik konsultantske kuće HLC Group koja pruža tehničku pomoć

opštinskim projektnim timovima, naveo je podatak da su do sada devet od petnaest opština prosljedile određenu dokumentaciju, dok su tek dvije opštine na uvid dostavile kompletnu dokumentaciju. Ministarstvo finansija je u međuvremenu obezbjedilo dio nacionalnog kofinansiranja za ovaj grant, u iznosu od 750.000 €, dok je preostalih 750.000 € neophodno obezbjediti u narednom periodu.

Projekat: „Trajno rješenje statusa izbjeglica i raseljenih lica u Crnoj Gori“

Projekat je počeo sa implementacijom 15. septembra 2009. godine. Delegacija Evropske komisije potpisala je ugovor o grantu sa organizacijom HELP. Uslov za potpisivanje ugovora bilo je partnerstvo koje je realizovano između HELP-a, danskog savjeta i Centra za razvoj zajednica. Projekat će biti usmjeren na rješenje stambenih pitanja (konkretnije renoviranje već postojećih objekata), pomaganje pri otpočinjanju sopstvenog biznisa, obezbjeđivanje neophodnih informacija za nesmetan povratak izbjeglica koje to žele. Ukupna vrijednost projekta je 1.5 miliona €. Projekat se realizuje u skladu sa aktivnostima predviđenim opisom projekta.

Projekat: „Podrška transformaciji Radio Televizije Crne Gore u javni radiodifuzni servis“

Ugovor o nabavci opreme je potpisan sa firmom AVC Group d.o.o. iz Belgije u julu 2009. godine. U toku prvog kvartala 2010. godine, završena je instalacija opreme i započelo njeno korišćenje. Završen je probni period od 6 mjeseci, koliko je isporučilac opreme smatrao da je potrebno kako bi se otklonili eventualni nedostaci, a sistem u potpunosti adaptirao i profunkcionisao. Takođe, u prethodnom periodu su obezbjeđene su obuke zaposlenih za korišćenje nove opreme.

Projekat: „Reforma tržišta rada i razvoj radne snage“

Prvi sastanak Upravnog odbora održan je 14. aprila 2010. godine. Na njemu je usvojen Pravilnik o radu upravnog odbora sa izmjenama i dopunama. Članove Upravnog odbora čine predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva za evropske integracije, Delegacije EU, Zavoda za zapošljavanje, Ministarstva prosvjete, Centra za visoko obrazovanje, SME (Mala i srednja preduzeća), Unije poslodavaca, Zajednice opština i predstavnika opština. U toku sastanka, izvršena je i prezentacija projekta po komponentama (I,II,III). Takođe predstavljen je i finansijski problem lokalnih opština u implementaciji projekta, kao i problem predstavnika opština sa sjevera zemlje koji usled nedostatka finansijskih sredstava imaju poteškoće da prisustvuju Upravnim odborima. Konzorcijum EUROMED je postavio novog rukovodioca tima projekta.

Projekat: „Poboljšanje poslovnog ambijenta za mala i ruralna preduzeća“

Nakon što je objavljen tender za izbor najboljeg ponuđača, izabrana je konsultantska kuća EGIS BDPA iz Francuske u konzorcijumu sa Belgijskom Bankarskom Akademijom, holandskom nevladinom organizacijom SNV i Montenegro Biznis Alijansom iz Crne Gore. Ugovor o uslugama potpisan je u prvom kvartalu 2010. godine i realizacija projekta je počela je 15. marta 2010. god. Došlo je do promjene u nosioca projekta, tako da je Ministarstvo finansija delegiralo projekat na Ministarstvo ekonomije. Uprkos očekivanjima, Početni izvještaj nije usvojen tokom jula 2010. godine, a o razlozima neusvajanja će biti riječi na sljedećem sastanku.

Projekat: „Podrška upravljanju u oblasti životne sredine“ čiji je korisnik Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine i Agencija za zaštitu životne sredine, realizuje se na osnovu Tvining ugovora. Ukupna vrijednost projekta je 1 milion €, a odabrani Tvining partner za implementaciju projekta je Italija. Pripremljen je Tvining radni plan koji bi trebalo da bude odobren od strane Evropske komisije tokom novembra 2010. godine, dok se početak sprovođenja aktivnosti očekuje u četvrtom kvartalu 2010. godine.

Projekat: „Jačanje infrastrukture za životnu sredinu“ se odnosi na poboljšanje vodovodnog i kanizacionog sistema odnosno izgradnju postrojenja za tretman otpadnih voda u Nikšiću. Ugovor o radovima je potpisan 1. februara 2010. godine i aktivnosti u okviru ovog projekta se realizuju po planu. Dio projekta koji se odnosi na izvođenje radova u okviru nacionalnog kofinansiranja još uvijek nije potpisan jer su ponude na tenderu bile veće nego što je bilo planirano projektom.

Projekat: „Jačanje regulatornih i nadzornih kapaciteta finansijskih regulatora“

Crnogorske institucije korisnice ovog projekta su: Crnogorska centralna banka, Agencija za nadzor osiguranja i Komisija za hartije od vrijednosti. Tvining radni plan je pripremljen i ugovor je potpisan u četvrtom kvartalu 2009. godine, čime su stečeni uslovi za početak realizacije planiranih aktivnosti. Tvining partner za realizaciju ovog projekta je konzorcijum koji čine Bugarska i Holandija. Treći upravni odbor održan je 30. septembra 2010. godine i projekat se implementira planiranom dinamikom.

Projekat: „Podrška uspostavljanju IPA programa za ruralni razvoj i implementacioni sistem“

Korisnik ovog projekta je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a njegova ukupna vrijednost iznosi 1,5 milion €. Odabrani Tving partner za realizaciju planiranih aktivnosti je konzorcijum koji čine: Austrija, Francuska i Slovačka. Pripremljen je Tving plan rada, koji sadrži detaljan opis aktivnosti projekta, profil eksperata, akte čija će izrada biti završena tokom trajanja projekta, kao i detaljnu raspodjelu sredstava. Tving radni plan je odobren i realizacija projekta je počela 1. februara 2010. godine. Aktivnosti u okviru ovog projekta se realizuju planiranom dinamikom. Tokom ovog kvartala održan je drugi sastanak Upravnog odbora na kojem je naglašeno da je potrebno raditi na jačanju administrativnih kapaciteta ministarstva.

Projekat: „Razvoj bezbjednosti hrane“

Sprovođenje komponente projekta koja se odnosi na usluge, koje vrši ekspertski tim konzorcijuma Grontmij i Carl Bro iz Danske i Zooconsult iz Italije, započelo je tokom aprila 2010. godine. Ova komponenta ima za cilj da podrži dalji razvoj crnogorskih službi sistema sigurnosti i kontrole kvaliteta hrane, unapređujući rukovođenje sistema bezbjednosti hrane, jačajući njihove operativne i legalne okvire, kao i inspeksijske i kontrolne aspekte. Vrijednost ove komponente projekta iznosi 1.250.000 €. Dio projekta koji se odnosi na nabavku opreme počeo je sa realizacijom u trećem kvartalu 2010. godine. Za ovu komponentu su opredjeljena sredstva u iznosu od 750.000 €.

Projekat: „Kontrola i iskorjenjivanje bjesnila i klasične kuge u Crnoj Gori“

Komponenta projekta koja se odnosi na usluge je počela sa realizacijom u drugom kvartalu 2010. godine, dok je za dio projekta koji se odnosi na nabavku opreme objavljen poziv za nabavku, a početak implementacije se očekuje u oktobru 2010. godine.

Projekat: „Tehnička pomoć Upravi carina“

Tving radni plan je pripremljen i odobren od strane Evropske komisije, dok je ugovor potpisan u decembru 2009. godine. Za implementacionog partnera izabran je konzorcijum koji čine Austrija i Češka. Implementacija projekta počela je u januaru 2010. godine i aktivnosti se realizuju planiranom dinamikom. Postavljena je mogućnost nabavke prioritetne opreme za sledeću godinu pod stavkom „ostale mjere“. Sastanak Upravnog odbora je planiran za 19. oktobar 2010. godine.

Projekat: „Podrška razvoju Integrisanog upravljanja granicom“

Predviđeno je da Evropska komisija finansira izgradnju i rekonstrukciju graničnih prelaza Dobrakovo i Dračenovac sa 2.45 miliona €. Korisnik projekta je Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave. Glavni projekti ovih graničnih prelaza su dostavljeni Delegaciji Evropske komisije i potpisan je memorandum o razumijevanju o podršci razvijanju integrisanog upravljanja granicom. Tender za rekonstrukciju graničnih prelaza objavljen je 21. decembra 2009. godine. Nakon evaluacije ponuda, 8. juna 2010. godine potpisan je Ugovor o rekonstrukciji graničnih prelaza „Dobrakovo“ i „Dračenovac“, između Delegacije Evropske unije i izabranog izvođača radova „Integral inženjering“ doo. u vrijednosti 1.800.000 € (prva komponenta projekta).

Izvođač radova na ovom projektu je 29. juna 2010. godine i zvanično uveden u posao rekonstrukcije ovih graničnih prelaza. Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave će obrazovati Koordinacioni tim za praćenje aktivnosti u izgradnji ovih graničnih prelaza. Takođe, ovaj tim će vršiti koordinaciju rada graničnih službi na ovim graničnim prelazima tokom izvođenja radova. Završetak radova na rekonstrukciji ovih graničnih prelaza predviđen je do početka naredne ljetnje turističke sezone. Potpisivanje ugovora o radovima u okviru druge komponente projekta, vrijednosti 455.000 €, se očekuje u posljednjem kvartalu 2010. godine. Takođe, tender za nabavku opreme (treća komponenta projekta – vrijednost 200.000 €) je objavljen u septembru 2010. godine, tenderska evaluacija je predviđena za novembar 2010. godine, dok se potpisivanje ugovora očekuje do kraja 2010. godine.

Projekat: „Podrška upravljanju migracijama“

Opisom projekta definisano je da će se projekat implementirati na osnovu direktnog granta dodijeljenog Međunarodnoj organizaciji za migracije (IOM). Projekat je počeo sa implementacijom 26. jula 2009. godine. Nacionalno kofinansiranje iznosi 250.000 €, a odnosi se na pripreme aktivnosti za Prijemni centar za migrante. Ukupna vrijednost projekta je 1 milion €. Na drugom sastanku Upravnog odbora, održanom je 11. maja 2010. godine, predstavljene su aktivnosti i napredak na Projektu u okviru njegove tri komponente za period januar – april 2010. godine. Osim toga, na sastanku je, nakon diskusije, usvojen izvještaj o napretku. Zaključeno je i da će Delegacija EU, zbog razloga bliskog praćenja aktivnosti na izgradnji Prihvatnog

centra, uključujući pripremu dokumenata i dozvole, obezbijediti osobu za kontakt u Delegaciji EU kako bi se organizovao tehnički sastanak sa ciljem koordinacije radnih grupa za izgradnju Prihvatnog centra.

IPA 2009 PROGRAM

Projekat: „Podrška za implementaciju novog Zakonika o krivičnom postupku (ZKP)“

Krajem novembra 2009. godine, u prostorijama Delegacije Evropske unije, održan je selekcionni sastanak za izbor Tvinig partnera za realizaciju ovog projekta. Sastancima su prisustvovali predstavnici selekcionog odbora crnogorskog pravosuđa i predstavnici država članica (Francuske, Njemačke, kao i dva konzorcijuma Austrija-Mađarska i Španija-Grčka). Prihvaćena je ponuda Francuske, a očekivani vremenski period za ugovaranje je četvrti kvartal 2010. godine. Vrijednost Tvinig ugovora iznosi 800.000 €. Izabrani partner trenutno priprema Tvinig radni plan.

Projekat: „Podrška prijemnom centru za tražitelje azila“

Svrha projekta je podrška politici azila u Crnoj Gori. Projekat će biti usmjeren na poboljšanje infrastrukture, kao i uslova života u Centru za tražioce azila. Cilj projekta je kvalitetna implementacija Zakona o azilu. IPA sredstva će se sprovoditi kroz ugovor o radovima, ugovor o nabavkama, a planirano kofinansiranje u iznosu od 330.000 € koji je namijenjen pokrivanju troškova finalnih radova na zgradi Centra za azilante, kao i troškova obuke zaposlenih u Centru. Tenderska procedura za ugovor o radovima vrijedan 200.000 € je završena, i očekuje se da ugovor bude potpisan sa izabranim partnerom početkom četvrtog kvartala 2010. godine.

Projekat: „Razvoj civilnog društva“

Projekat je vrijedan 2.200.000 € i implementiraće se kroz ugovore o grantu. Angažovan je ekspert koji je bio zadužen za pripremu instrukcija za tendersku dokumentaciju i evaluaciju ponuda. Poziv za ponude je objavljen 28. juna 2010. godine, prva evaluacija ponuda započela je 23. avgusta 2010. godine, dok je druga evaluacija ponuda planirana za oktobar 2010. godine. Očekuje se da ugovor bude potpisan do kraja prvog kvartala 2011. godine.

Projekat: „Implementacija strategije za zaštitu ličnih podataka“

U novembru 2009. godine, u prostorijama Delegacije EU, održani su sastanci za selekciju Tvinig partnera. Sastancima su prisustvovali predstavnici selekcionog odbora Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave i predstavnici država članica (Češke, Italije, Bugarske i konzorcijuma Austrije i Slovenije). Prihvaćena je ponuda konzorcijuma Austrije i Slovenije. Vrijednost ugovora iznosi 700.000 €, a očekivani period za ugovaranje je četvrti kvartal 2010. godine. Izabrani partner priprema Tvinig radni plan koji bi trebalo da bude odobren zaključno sa četvrtim kvartalom 2010. godine.

Projekat: „Jačanje kapaciteta policijske uprave“

U novembru 2009. godine, u prostorijama Delegacije EU, održani su sastanci za selekciju Tvinig partnera. Sastancima su prisustvovali predstavnici selekcionog odbora Uprave policije i predstavnici država članica (Velike Britanije, Njemačke i Mađarske). Prihvaćena je ponuda Njemačke. Izabrani partner je Delegaciji EU podnio nacrt Tvinig radnog plana, dok se očekuje da će ugovor za Tvinig biti potpisan u toku četvrtog kvartala 2010. godine, a njegova vrijednost iznosi 1.250.000 €.

Projekat: „Strategija razvoja Crne Gore 2010 - 2015 i Nacionalni plan razvoja“

Usvojena je revizija opisa projekta (Twinng project fiche). Tender za dostavljanje ponuda objavljen je krajem maja i završen je 18. juna 2010. godine. Selekcioni sastanak za izbor Tvinig partnera održan je 9. jula 2010. godine na kojem je izabran konzorcijum Njemačka, Austrija i Slovenija. Potpisivanje ugovora se predviđa za četvrti kvartal 2010. godine.

Projekat: „Obnova glavne željezničke linije Bar – Vrbnica (granica sa Srbijom)“

Tender za projekat je objavljen 16. aprila 2010. godine. Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je primila tehnički dizajn od strane korisnika i angažovan je ekspert koji će vršiti evaluaciju pristiglih ponuda za obnovu pruge. Evaluacija pristiglih ponuda je u toku. Potpisivanje ugovora se očekuje tokom četvrtog kvartala 2010. godine.

Projekat: „Poboljšanje infrastrukture u zaštiti životne sredine“ se odnosi na izgradnju reciglažnog centra u Bijelom Polju. Projekat još nije počeo sa implementacijom zbog potrebe definisanja prikladne lokacije reciklažnog centra. Potpisivanje ugovora i početak sprovođenja projekta se očekuje do kraja 2010. godine. U procesu je definisanje nove lokacije za izgradnju reciklažnog centra u Beranama, za čiju realizaciju je spremna potrebna tehnička dokumentacija.

Projekat: „Jačanje sistema upravljanja i kontrole za finansijsku pomoć EU Crnoj Gori“

Tender je završen u drugom kvartalu 2010. godine i izvršena je evaluacija pristiglih ponuda. Početak implementacije projekta se očekuje u novembru 2010. godine.

Projekat: „Usklađivanje i sprovođenje propisa o inspekciji rada i inspekciji zaštite na radu“

U martu 2010. godine, u prostorijama Delegacije Evropske unije, održani su sastanci za selekciju Tvining partnera. Sastancima su prisustvovali predstavnici selekcionog odbora Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao i projekt lideri i članovi ekspertskih timova iz država članica EU (Francuska, Njemačka, Holandija, Finska, Slovenija, Španija, kao i konzorcijum Austrije i Slovačke). Prihvaćena je ponuda Slovenije. Svim učesnicima u procesu poslato je notifikaciono pismo sa evaluacionom dokumentacijom. Vrijednost ugovora je 1.000.000 €, dok se potpisivanje ugovora očekuje u četvrtom kvartalu 2010. godine. Izabrani partner je podnio Tvining radni plan koji je usvojen od strane korisnika projekta, a zatim je podnesen EK na komentarisanje.

Projekat: „Podrška razvoju sektora ribarstva“ je u fazi pripreme za realizaciju, dok se početak sprovođenja ovog projekta očekuje tokom četvrtog kvartala 2010. godine.

Projekat: „Podrška digitalizaciji radio - difuzije u Crnoj Gori“

Vrijednost projekta je 1.600.000 €. Tender je objavljen u septembru 2010. godine, dok je evaluacija ponuda predviđena za novembar 2010. godine. Potpisivanje ugovora se očekuje najkasnije u prvom kvartalu 2011. godine.

Projekat: „Jačanje državne revizorske institucije“

U prvom kvartalu 2010. godine donešena je odluka o formiranju revizorskog tijela za IPA sredstva i u tom cilju potpisan je sporazum između Vlade Crne Gore i Državne revizorske institucije, koja će vršiti reviziju EU projekata. Projekat će biti realizovan putem granta odnosno indirektnog centralizovanog menadžmenta, preko njemačke agencije za tehničku saradnju - GTZ. Ugovor je potpisan u prvom kvartalu 2010. godine.

Projekat: „Pristup unutrašnjem tržištu“

Ugovor o indirektnom centralizovanom menadžmentu, koji se odnosi na realizaciju prve dvije komponente projekta (konkurentnost i državna pomoć i zaštita potrošača i nadgledanje tržišta), potpisan je sa GTZ-om u prvom kvartalu 2010. godine. Projekat je počeo sa implementacijom i realizuje se planiranom dinamikom. Treća komponenta projekta, u vidu direktnog granta za Zavod za intelektualnu svojinu, odnosi se na podršku zaštite intelektualne svojine u Crnoj Gori. Kao preduslov za dobijanje granta korisnik je dužan da obezbijedi prostorije i imenuje IT menadžera.

PROGRAMI ZAJEDNICE

Ciljevi programa „Carine 2007- 2013“ su jačanje finansijskih interesa, kroz bezbjednost i sigurnost Zajednice na njenim spoljašnjim granicama, jačanje borbe protiv prevara, ubrzanjem carinskih procedura kroz stvaranje evropskog elektronskog carinskog okruženja na operativnom nivou, kroz poboljšanje trans-evropskih carinskih informacionih sistema, instrumenata obuke dostupnih svim carinskim administracijama. Uprava Carina je formalno izrazila svoje interesovanje za učešće Crne Gore u programu „Carine 2007-2013“ i prijavila se za podršku za uplatu finansijskog doprinosa preko programa IPA 2010.

U februaru 2010. godine, Uprava Carina je preko Ministarstva inostranih poslova Crne Gore dostavila zahtjev TAXUD-u, sa ciljem da TAXUD dostavi Memorandum o razumjevanju Upravi Carina. TAXUD još uvijek nije dostavio Memorandum o razumjevanju Upravi Carina, iako se obavezao da će to učiniti najkasnije do maja 2010. godine.

Ministarstvo za informaciono društvo je iskazalo zainteresovanost za uključenje u **Program za preduzetništvo i inovativnost**, za komponentu ICT Policy Support Programme - ICT PSP (Program podrška politici razvoja informaciono-komunikacionih tehnologija). ICT PSP program ima za cilj stimulisanje konkurentnosti kroz bolje korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija. Potpisivanje Memoranduma o razumjevanju odloženo je za oktobar 2010. godine, s obzirom da je prema ranijem planu potpisivanje MoU-a bilo predviđeno za jul 2010. godine.

Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori je u toku marta 2010. godine dostavljen zahtjev za refundiranje troškova za učešće Crne Gore u programu Zajednice: „**Sedmi okvirni program za istraživanje – FP7**“, gdje je ukupne troškove „entry ticket“-a snosilo Ministarstvo prosvjete i nauke. Na osnovu Finansijskog sporazuma za IPA 2009 program, određeno je da visina iznosa za refundiranje iznosi 107.272,39 €.

U maju 2010. godine, Ministarstvo ekonomije je potpisalo sporazum o refundiranju sredstava za učešće Crne Gore u programu Zajednice: „**Program za kompetitivnost i inovativnost** (Competitiveness & Innovation Programme - CIP)“, na osnovu kojeg će Evropska unija pružiti finansijski doprinos refundiranju sredstava za učešće Crne Gore u ovom programu. Ministarstvo ekonomije uplatilo je 35.976 € kao finansijski doprinos za učešće u CIP programu, a doprinos EU za refundiranje troškova za „entry ticket“ Ministarstvu ekonomije iznosi 20.000 €. Prema informacijama iz Ministarstva ekonomije, Evropska komisija je uplatila navedeni iznos na račun Ministarstva finansija.

U septembru 2010. godine, Ministarstvo za evropske integracije je dostavilo zahtjev za refundaciju 20, 000 € koje je Ministarstvo kulture uplatilo kao „entry ticket“ za učešće u programu „**Culture 2007-2013**“.

VIŠEKORISNIČKA IPA (MB IPA)

Višekorisički IPA program **pruža pomoć kroz I komponentu IPA programa** i oko 10% IPA sredstava je alocirano kroz Višekorisičku komponentu. Višegodišnjim indikativnim finansijskim okvirom je definisan budžet Višekorisičkog programa za 2007. godinu u iznosu od 94.080.000 €, za 2008. godinu u iznosu od 125.700.000€, za MB IPA 2009 program budžet iznosi 152.800.00 €, dok za IPA 2010 je planiran iznos od 110.250.000 €.

U okviru Višekorisičkog IPA programa realizuju se projekti finansirani kroz programe za 2007., 2008. i 2009. godinu. Za Višekorisički IPA program za 2010 godinu potvrđeno je učešće Crne Gore, a početak sprovođenja projekta se očekuje do kraja 2010. godine.

Crnogorske institucije u okviru Višekorisičkog programa za period od 2007. do 2010. godine učestvuju u **86 projekata**, i to:

MB IPA program:	Broj projekata:	Projekti u fazi implementacije:
MB IPA 2007	26 projekata	99 % projekata
MB IPA 2008	27 projekata	94% projekata
MB IPA 2009	18 projekata	78% projekata
MB IPA 2010	15 projekata	

Evropska komisija je dostavila predloge projekata u okviru **Višekorisičkog IPA 2010 programa**, koji su usvojeni na IPA Komitetu, 29. aprila 2010. godine. Projekti koji će biti podržani kroz ovaj program su:

- Podrška jačanju upravljanja državne administracije (SIGMA) na zapadnom Balkanu i u Turskoj;
- Jačanje upravljanja javnim finansijama na zapadnom Balkanu;
- Jačanje institucija u prekograničnoj saradnji (CBIB) - druga faza;
- Regionalna inicijativa za integraciju Roma;
- Borba protiv organaizovanog kriminala i korupcije: Jačanje mreže tužilaca;
- Regionalna saradnja u borbi protiv „cyber“ kriminala;
- Podrška civilnom društvu: tehnička podrška - druga faza, „People 2 People“ program - partnerstvo između organizacija civilnog društva, jačanje položaja žena, zaštita djece od nasilja;
- Sprovođenje i praćenje aktivnosti kod malih preduzeća;
- Podrška infrastrukturnim projektima - tehnička podrška IPF;
- Erasmus Mundus program za Zapadni Balkan i Tursku;
- Erasmus Mundus program za Zapadni Balkan;
- Program: Mladi u akciji za zapadni Balkan;
- Regionalna strategija za razvoj istraživanja i inovacija na Zapadnom Balkanu;
- Elektronska razmjena podataka i automatsko podudaranje carinskih informacija;
- Priprema projekata.

Crnogorske institucije su izrazile zainteresovanost da učestvuju u realizaciji ovih projekata, na osnovu čega je Nacionalni IPA koordinator (NIPAC) Prof. dr Gordana Đurović, 30. juna 2010. godine potvrdila učešće Crne Gore u realizaciji Višekorisičkog IPA 2010 programa.

PRIPREME ZA KORIŠĆENJE III I IV IPA KOMPONENTE

Imajući u vidu zaključke Informacije o korišćenju III i IV IPA komponente, koju je Vlada Crne Gore usvojila u decembru 2009. godine, Ministarstvo za evropske integracije otpočelo je sa aktivnostima vezanim za uspostavljanje sistema za efikasno korišćenje fondova koji će biti na raspolaganju kroz IPA III komponentu - Regionalni razvoj i IPA IV komponentu - Razvoj ljudskih resursa. U cilju pripreme neophodnih strateških dokumenata, Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori i Ministarstvo za evropske integracije obezbijedili su tehničku podršku za uspostavljanje cjelokupnog sistema za buduće korišćenje sredstava raspoloživih kroz navedene komponente. Tehnička podrška se pruža kroz projekat: "Podrška uspostavljanju struktura i pripremi strateških dokumenata za III i IV IPA komponentu", koji je finansiran iz rezervi IPA 2008 programa, pri čemu implementaciju projekta vrši konsultantska kuća B&S iz Brisela.

Prvi neophodni koraci su sprovedeni sa ciljem da se stvore strukture i pripreme strateška dokumenta za korišćenje III i IV IPA komponente. U proteklom periodu uspostavljena je institucionalna struktura koja će biti odgovorna za pripremu relevantnih dokumenata i koordinaciju aktivnosti u cilju uspostavljanja III i IV IPA komponente. Uzimajući u obzir sektorske strategije i prioritete Vlade Crne Gore, preporuke Generalnih direktorata, kao i sredstva koja će biti dostupna kroz III IPA komponentu, odlučeno je da na čelu operativne strukture bude Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, dok će Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija biti dio operativne strukture. Kada je u pitanju IV IPA komponenta, imajući u vidu odgovornosti ministarstava i prioritetne oblasti u okviru ove komponente, odlučeno je da na čelu operativne strukture bude Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a kao dio strukture biće Ministarstvo prosvjete i nauke.

Ministarstvo za evropske integracije i navedene Operativne strukture pripremili su **prvi nacrt Strateškog okvira usklađenosti** u aprilu 2010. godine. Nacrt Strateškog okvira usklađenosti je dostavljen relevantnim Generalnim direktoratima na davanje komentara. Uzimajući u obzir važnost ovog dokumenta, u junu 2010. godine je organizovana **prva javna rasprava** u kojoj su učestvovali predstavnici institucija koji su uključene u ovaj proces, predstavnici civilnog društva aktivni u oblasti životne sredine, saobraćaja, razvoja civilnog društva i obrazovanja, predstavnici Saveza sindikata, predstavnici Unije poslodavaca, predstavnici Agencije regionalnog razvoja Bjelasice, Komova i Prokletija, predstavnici Univerziteta Crne Gore kao i individualni eksperti. Javna rasprava je bila dobra prilika svim uključenim akterima iz oblasti životne sredine, saobraćaja, razvoja ljudskih resursa i obrazovanja da doprinesu kvalitetnijoj izradi Strateškog okvira usklađenosti.

Evropska komisija je dostavila komentare na prvi nacrt Strateškog okvira usklađenosti, kao prilog za izradu drugog nacrta ovog dokumenta. Uzimajući u obzir komentare EK, kao i komentare samih učesnika prve javne rasprave, pripremljen je drugi nacrt Strateškog okvira usklađenosti, koji je ponovno dostavljen krajem avgusta 2010. godine na komentare Evropskoj komisiji.

U prethodnom periodu definisani su prioriteti i mjere (potencijani projekti, koji se odnose na izgradnju infrastrukturnih projekata u oblasti zaštite životne sredine i transporta, kao i projekti koji će doprinosti jačanju ljudskih resursa u cilju smanjenja nezaposlenosti, reformi tržišta rada, investicija u ljudski kapital, jačanja obrazovanja odraslih kroz cjeloživotno učenje, kao i oblasti socijalne uključenosti) u okviru relevantnih oblasti za pripremu Operativnih programa za III i IV IPA komponentu. Relevantna ministarstva koja su uključena u pripremu strateških dokumenata za korišćenje III i IV IPA komponente, uz ekspertsku podršku pripremila su prvi nacrt Operativnog programa za komponentu Regionalnog razvoja, kao i prvi nacrt Operativnog programa za komponentu Razvoja ljudskih resursa. Prvi nacrti ovih dokumenata su krajem avgusta 2010. godine dostavljeni Evropskoj komisiji na davanje komentara.

U periodu od 28. septembra do 1. oktobra 2010. godine predstavnici zajedničke misije Generalnih Direktorata Evropske komisije (DG ELARG, DG REGIO i DG EMPL) održali su bilateralne sastake sa svim učesnicima u procesu pripreme dokumenata i procedura za uvođenje III i IV IPA komponente. Sastanci su imali za cilj da doprinesu poboljšanju procesu izrade strateških dokumenata neophodnih za dobijanje DIS akreditacije i korišćenje sredstava kroz III i IV IPA komponentu. Takođe, u ovom periodu je održana druga javna rasprava o Strateškom okviru usklađenosti i Operativnim programima za III i IV IPA komponentu, kako bi se svi uključeni akteri upoznali sa nacrtom ovih dokumenata i koristili mogućnost da kroz davanje komentara i sugestija doprinesu kvalitetnoj izradnji ovih dokumenata. U narednom periodu Evropska komisija će dostaviti komentare na drugi nacrt Strateškog okvira usklađenosti i prvi nacrt Operativnih programa za III i IV IPA komponentu. Preporuke Evropske komisije kao i relevantni komentari od strane učesnika na javnoj raspravi će se uzeti u obzir u procesu izrade ovih dokumenata.

INSTRUMENT ZA PODRŠKU INFRASTRUKTURNIM PROJEKTIMA - Infrastructure Project Facility (IPF)

U okviru prvog ciklusa Instrumenta za podršku infrastrukturnim projektima nalaze se **projekti: „Program za razvoj elektrodistributivne mreže“ i jedan zajednički projekat: „Projekat vodovodne infrastrukture Podgorica“ i „Projekat za tretman otpadnih voda Podgorica“.**

U cilju implementacije projekta: „Razvoj elektrodistributivne mreže“, konsultantska kuća zadužena za implementaciju IPF projekata u Crnoj Gori – WYG international, okupila je krajem januara 2009. godine tim konsultanata. Tokom pet mjeseci, koliko je trajao projekat, članovi tima su, u saradnji sa Elektroprivredom Crne Gore (FC Distribucija) i Prenos - om AD Podgorica, uradili temeljnu procjenu energetskog sistema Crne Gore, kako bi identifikovali prioritetne projekte. Konsultanti su analizirali projekte obuhvaćene Akcionim planom, koji se odnose na funkcionalnu cjelinu Distribucija i Prenos AD Podgorica i u saradnji sa ekspertima iz pomenutih kompanija, definisali listu od sljedećih pet projekata za dalju analizu:

- „Uzemljenje neutralnih tačaka i kompenzacija reaktivne snage“;
- „Unaprijeđenje sistema prenosa“;
- „Nabavka brojlara električne energije“;
- „Razvoj distributivne mreže u Podgorici“ i
- „Novi 110kV dalekovod iz TS Virpazar do TS Ulcinj“.

Opis projekta (PDF – Project Description Form), urađen za svaki od navedenih projekata potvrđuje tehničku neophodnost i finansijsku opravdanost, što je neophodno međunarodnim finansijskim institucijama, kako bi odobrile finansijsku i tehničku podršku pri implementaciji ovih projekata.

U martu 2010. godine pripremljen je Projektni zadatak za realizaciju projekta 400 kV dalekovoda Tivat - Pljevlja. Ovaj zadatak je, nakon konsultacija sa korisnikom Prenos AD, Ministarstvom ekonomije i Ministarstvom uređenja prostora i zaštite životne sredine, završen i projektni zadatak je prosljeđen u Brisel na odobravanje. Realizacija projekta u mnogome zavisi od aktivnosti na pripremi Detaljnog prostornog plana za lokaciju stanice i koridor dalekovoda, čija se realizacija nalazi u nadležnosti Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine. Za realizaciju preostala četiri projekta očekuje se odobrenje od strane međunarodnih finansijskih institucija, pri čemu je EBRD već dao generalno odobrenje.

„Projekat vodovodne infrastrukture Podgorica“ i „Projekat za tretman otpadnih voda Podgorica“ su završeni. Studijom je zaključeno da je neophodno proširenje mreže, kao i dodatni kapacitet prečišćavanja i unaprijeđenje operativnosti uključujući kontrolu gubitaka, izgradnja novih rezervoara, kako bi se održali i stabilizovali pritisci u vodosnabdijevanju, novi cjevovodi, zamjena starih, dotrajalih cijevi i proširenje mreže. Što se tiče razvojne opcije kanalizacionog sistema predstavnici WYG international su predložili tri mogućnosti, i to: minimum projekta vrijednosti 30.444.000 €, osnovni projekat vrijednosti 50.765.000 € i dugoročni program 74.580.000 €. Za razvojne opcije za projekat vodosnabdijevanja predstavnici WYG su takođe predložili tri mogućnosti, i to: minimum projekta vrijednosti 1.521.000 €, osnovni projekat vrijednosti 15.368.000 € i dugoročni program 18.774.000 €.

U drugom ciklusu odobreni su projekti: „Postrojenje za tretman otpadnih voda Berane“, „Rekonstrukcija glavnog puta Šćepan Polje - Plužine“ i „Centar za starije osobe – Pljevlja“.

Realizacija projekta „Postrojenje za tretman otpadnih voda Berane“ počela je u februaru 2010. godine i studija izvodljivosti je kompletirana.

Projekat: „Rekonstrukcija glavnog puta Šćepan Polje - Plužine“. Projekat je odobren u okviru drugog ciklusa kao dio ukupnog projekta rekonstrukcije magistralnog puta od Plužina (Crna Gora) do Huma (Bosna i Hercegovina). U drugom ciklusu je odobren ukupan budžet od 150.000 €, a kako su ova sredstva bila nedovoljna za kompletiranje Studije izvodljivosti, dodatna sredstva u iznosu do 550.000 € odobrena su u okviru trećeg ciklusa u decembru 2009. godine. S obzirom da su sredstva za ovaj projekat obezbijedena u dva ciklusa, time je sama realizacija projekta podijeljena na dvije faze. Prva faza projekta je počela je u avgustu 2009. godine i završena je u januaru 2010. godine, dok je izvještaj kompletiran u maju 2010. godine. Izvještaji se nalaze u fazi razmatranja kod nadležnih ministarstava. U toku je priprema Projektnog zadatka za drugu fazu realizacije projekta, a usvajanje Projektnog zadatka uslijediće nakon usvajanja izvještaja za prvu fazu od strane Ministarstva saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija.

Za projekat: „Centar za starije osobe – Pljevlja“ održan je sastanak na kojem je odlučeno da se izradi studija ekonomskog modela sa tačnom naznakom ko će i u kolikom procentu učestovati u operativnim troškovima Centra nakon njegove izgradnje. Poslato je pismo Evropskoj Delegaciji u kojem se zahtijeva izmjena aktivnosti, kako bi se uradila analiza ekonomskog modela iz već odobrenih sredstava (150.000 € za realizaciju ovog projekta). Na osnovu ovog zahtjeva,

Direkcija za proširenje je predložila da se dostavi novi projektni zahtjev (Project Description Form – PDF) kojim će se zahtijevati izrada ekonomskog modela i generalnog projekta. Originalnim projektnim prijedlogom, koji je predložen od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja, a odobren od strane Evropske komisije sredstva su planirana za izradu generalnog projekta i pomoć u tenderskoj proceduri. Sredstva od 150.000 € koja stoje na raspolaganju za ovaj projekat dogovoreno je da se iskoriste za izradu analize ekonomskog modela, izradu generalnog projekta i pomoć u tenderskoj proceduri. Na sastanku je dogovoreno i da kolege iz IPF projekta izrade plan aktivnosti za realizaciju u narednom periodu.

U trećem ciklusu IPF projekata sredstva su opredijeljena za sljedeće projekte:

- „Izrada studije izvodljivosti za postrojenje za tretman otpadnih voda u Kolašinu;
- „Izrada studije izvodljivosti za postrojenje za tretman otpadnih voda u Rožajama;
- „Izrada studije izvodljivosti za postrojenje za tretman otpadnih voda u Danilovgradu“ i
- Nastavak projekta: „Rekonstrukcija puta Šćepan Polje – Plužine“.
- Projektni zadatak za projekat: „Tretman otpadnih voda u Kolašinu“ je u pripremi i očekuje se da bude gotov tokom jula 2011. godine.

Za projekat: „Izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda u opštinama Pljevlja, Bijelo Polje, Cetinje i Plav“, koji se finansira kroz IPF instrument za podršku opštinskim projektima, potpisan je direktan finansijski sporazum između Evropske komisije i Evropske investicione banke (EIB). Ovim potpisivanjem stvoreni su uslovi za početak realizacije ovog projekta. Crna Gora će dobiti grant u iznosu 5 miliona € od strane IPF - MW (Municipal Window) za projekat: „Izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda u opštinama Pljevlja, Bijelo Polje, Cetinje i Plav“ (Montenegro Water and Sanitation), koji će biti kofinansiran od strane EIB. Grant će biti implementiran uporedo sa zajmom Evropske investicione banke koja će ujedno i voditi ovaj projekat. Do sada je potpisan Ugovor o doprinosu između Evropske Komisije i EIB. Od strane EIB-a Ministarstvu finansija i drugim zainteresovanim subjektima poslata je nova verzija sporazuma o grantu i očekuje se da sredstva postanu operativna nakon potpisivanja granta u četvrtom kvartalu 2010. godine. Uslov za otpočinjanje planiranih aktivnosti je priprema početnog izvještaja (inception report) o stanju na predloženim lokacijama. Nakon potpisivanja Ugovora o grantu Crna Gora je dužna da tokom realizacije projekata sačini: početni izvještaj, izvještaj o progresu i finalni izvještaj o završetku.

Instrument za podršku infrastrukturnim projektima (IPF) i instrument za podršku opštinskim projektima IPF - MW (Municipal Window) finansiraju se iz Višekorisničke IPA 2008 programa gdje je za Crnu Goru alocirano 3.700.000 € za instrument IPF dok je 5.000.000 € alocirano za instrument IPF - MW.

Crnogorske institucije su, posredstvom Ministarstva za evropske integracije, 4. marta 2010. godine za prvi ciklus WBIF (Western Balkans Investment Framework) dostavili iz oblasti transporta tri projekta po prioritetima:

- Izrada glavnog projekta revitalizacije elektrovučnih postrojenja i kontaktne mreže na pruzi Vrbnica - Bar;
- Izrada glavnog projekta uspostavljanje video nadzora na pruzi Vrbnica - Bar sa 5000 kamera;
- Podrška pripremi Tivatskog aerodroma za noćni rad;

U oblasti životne sredine, pet projekata po prioritetima:

- Izgradnja kanizacionog sistema u Ulcinju;
- Zatvaranje opštinskih deponija u deset opština u Crnoj Gori i revitalizacija zemljišta;
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanizacionog sistema u Bijelom Polju;
- Izgradnja regionalne deponije za Pljevlja i Žabljak i
- Izgradnja regionalnih deponija u Crnoj Gori.

Na sastanku Upravnog odbora koji je održan krajem juna 2010. godine za prvi ciklus WBIF odobrena su dva projekta iz oblasti životne sredine, i to:

- Izgradnja regionalne deponije za Pljevlja i Žabljak. Cilj projekta je obezbeđivanje adekvatnog sistema upravljanja otpadom u opštinama Pljevlja i Žabljak. Ukupna procinjena vrijednosti investicije iznosi 27.150.000 €, dok vrijednost granta iznosi 150.000 €. EIB je izrazila interesovanje za finansiranje ovog projekta.
- Izgradnja regionalnih deponija u Crnoj Gori. Cilj projekta je obezbeđivanje adekvatnog sistema upravljanja otpadom u opštinama: Nikšić, Ulcinj, Bar, Kotor, Berane i – u kasnijoj fazi – Pljevlja. Ukupna procinjena vrijednost investicije iznosi 54.750.000 €, dok vrijednost granta iznosi 750.000 €. EIB je, takođe, izrazila interesovanje za finansiranje ovog projekta.

5.2. II KOMPONENTA IPA - Regionalna i prekogranična saradnja

Prekogranični programi saradnje

BILATERALNI PROGRAMI SARADNJE

Izveštajni period u okviru prvih Poziva za projekte za bilateralne programe⁴ obilježila je finalizacija posljednje faze evaluacije projektnih prijedloga predloženih za finansiranje, koja obuhvata provjeru prihvatljivosti aplikacija i partnera. Konačni evaluacioni izvještaji i liste projekata odobreni su od strane Zajedničkih odbora za praćenje svakog od programa. Nakon odobravanja konačnih izvještaja i od strane ugovornih tijela: Delegacije Evropske unije i resornog ministarstva, kao u slučaju Hrvatske, za sva četiri programa, započet je proces budžetske klarifikacije za projekte odabrane za finansiranje, i to:

- 6 za program Albanija – Crna Gora (IPA 2007)
- 11 za program Bosna i Hercegovina – Crna Gora (IPA 2007 i 2008)
- 4 + 1 rezervni za program Hrvatska – Crna Gora (IPA 2007 i 2008)
- 12 + 2 rezervna za program Srbija – Crna Gora (IPA 2007 i 2008).

U okviru programa Albanija – Crna Gora, od preostalih IPA 2007 sredstava finansiraće se strateški projekat, čija je priprema u toku i čije se podnošenje na odobrenje Zajedničkog odbora za praćenje i Delegacija Evropske unije u Podgorici i Tirani očekuje početkom 2011. godine.

Potpisivanje ugovora za projekte iz prvih Poziva za projekte za sva četiri bilateralna programa očekuje se u toku oktobra 2010. god.

28. juna 2010. godine objavljen je drugi Poziv za projekte u okviru prekograničnog programa Albanija – Crna Gora. Odabrani projekti će biti finansirani iz IPA alokacija za 2008. i 2009. godinu. Rok za dostavljanje projektnih prijedloga, prvobitno planiran do 28. septembra, produžen je do 11. oktobra 2010. godine.

U skladu sa utvrđenom praksom, povodom ovog Poziva za projekte, u toku jula i avgusta 2010. godine održan je niz informativnih seminara, po tri u Crnoj Gori (u Beranama, Ulcinju i Podgorici) i Albaniji (dva u Skadru i jedan u Kukesu). Na ovim informativnim seminarima potencijalnim aplikanti su upoznati sa: novim aplikacionim formularima u excel formatu, svim pravilima prihvatljivosti aktivnosti i aplikacija/partnera u projektima, kao i načinom apliciranja i evaluacije projektnih prijedloga.

U izveštajnom periodu rađeno je na pripremi Aplikacionih paketa za druge Pozive za projekte u okviru bilateralnih programa sa Bosnom i Hercegovinom, Hrvatskom i Srbijom. Za program Hrvatska – Crna Gora, Aplikacioni paket je i zvanično odobren od strane ugovornih tijela.

Povodom predstojećih Poziva za projekte, organizovan je niz informativnih sastanaka za potencijalne aplikante, i to:

- pet info dana za program sa Bosnom i Hercegovinom (u Plužinama, Beranama, Mojkovcu, Pljevljima i Herceg Novom)
- ukupno osam tematskih info dana za program sa Hrvatskom, od čega: pet u Crnoj Gori, u oblastima turizma, zaštite životne sredine, kulture i obrazovanja (u Kotoru) i tri u Hrvatskoj.

U septembru je u Blagaju u Bosni i Hercegovini, održan Forum za traženje partnera za prekogranični program Bosna i Hercegovina – Crna Gora. Forumu je prisustvovalo oko 200 predstavnika institucija iz BiH i Crne Gore, koji su imali priliku da razmijene projektne ideje i oforme partnerstva za apliciranje u okviru predstojećeg Poziva za projekte.

U izveštajnom periodu nastavljeno je održavanje redovnih koordinacionih sastanaka između Operativnih struktura i Zajedničkih tehničkih sekretarijata, i to: u avgustu za program sa Bosnom i Hercegovinom i u septembru za program sa Srbijom.

U julu 2010. godine započeto je programiranje petog bilateralnog programa u kojem Crna Gora učestvuje u okviru IPA II komponente. Riječ je o bilateralnom programu saradnje Crne Gore sa Kosovom.

Izrada glavnog programskog dokumenta, Operativnog programa, biće zadatak Zajedničkog tima za programiranje i podržano od strane CBIB-a. Zajednički tim za programiranje će činiti predstavnici institucija iz obje zemlje učesnice u programu, a

⁴ Riječ je o četiri bilateralna programa: Albanija-CG, BiH-CG, Hrvatska-CG i Srbija-CG.

njegovo formiranje je u toku. Tim povodom, u Podgorici je u septembru 2010. godine, održan prvi sastanak, koji je označio zvanični početak procesa programiranja. Na sastanku su dogovorene osnove za program saradnje – Operativne strukture i kontakt osobe na Kosovu i u Crnoj Gori, programsko područje, lokacija Zajedničkog tehničkog sekretarijata i Antene, kao i vremenski raspored predstojećih aktivnosti. Uslijedili su i prvi konsultativni sastanci sa svim relevantnim zainteresovanim stranama u Crnoj Gori, u cilju pripreme SWOT analize i analize programskog područja.

Na planu objave Poziva za projekte u okviru programa sa Albanijom i predstojećih Poziva u okviru programa sa Bosnom i Hercegovinom, Hrvatskom i Srbijom, Ministarstvo za evropske integracije je raspisalo konkurs za nezavisne eksperte koji će evaluirati dostavljene projektne prijedloge. U septembru 2010. godine je započeto testiranje prijavljenih kandidata.

JADRANSKI SUSJEDSKI PROGRAM

U periodu na koji se odnosi Izvještaj vršena je kvalitativna evaluacija **oko 110 projektnih prijedloga** koji su prošli fazu administrativne provjere u okviru prvog Poziva za projekte. Završena je kvalitativna analiza usklađenosti sa nacionalnim, regionalnim i lokalnim politikama zemalja učesnica u programu. Ocjena ukupnog kvaliteta projekata od strane Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa je u toku. Partneri iz Crne Gore učestvuju u izradi 72 projektna prijedloga.

U julu 2010. godine u Poreču je održan sastanak Zajedničkog odbora za praćenje Jadranskog programa. Na sastanku je usvojen Memorandum o razumijevanju, predstavljen strateški projekat Altenergy (koji je u pripremi) i dogovoren pristup predstojećem odabiru strateških projekata.

Održavanje narednog sastanka Zajedničkog odbora za praćenje Jadranskog programa očekuje se tokom četvrtog kvartala 2010. godine, kada će u okviru prvog Poziva za projekte ovog Programa biti odabrani projekti za finansiranje .

U julu 2010.godine organizovana je studijska posjeta Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva Republike Hrvatske. U svijetlu budućeg uspostavljanja sistema Prvog nivoa kontrole u Crnoj Gori za Jadranski i dva transnacionalna programa saradnje, posjeta je imala za cilj upoznavanje sa sistemom Prvog nivoa kontrole u Hrvatskoj, razmjenu iskustava i dobrih praksi. Crnogorsku delegaciju činili su predstavnici Ministarstva za evropske integracije (Sektora za programe prekogranične saradnje) i Ministarstva finansija (CFCU-a i predstavnici Nacionalnog fonda).

PROGRAM JUGOISTOČNA EVROPA (SEE)

U julu 2010. godine u Dubrovniku je organizovana radionica povodom pripreme trećeg Poziva za projekte u okviru SEE programa, koji će biti strateški. Sastanku su prisustvovali predstavnici Zajedničkog tehničkog sekretarijata, nacionalne kontakt osobe i predstavnici relevantnih institucija iz zemalja učesnica u Programu, sa ciljem analize situacije, utvrđivanja zajedničkih problema i pronalazjenja mogućih rješenja i ideja za zajedničke strateške akcije.

Druga faza drugog Poziva za projekte u okviru SEE programa zatvorena je 14. septembra 2010. godine. Aplikanti i partneri čiji su projektni prijedlozi odabrani u prvoj fazi Poziva dostavili su svoje kompletne projekte - partneri iz Crne Gore učestvovali su u oko 14 projektnih prijedloga.

Godišnja konferencija SEE programa, kojoj su prisustvovali predstavnici programskih upravljačkih struktura, Evropske komisije i partneri iz zemalja učesnica u Programu, održana je u Solunu 21. i 22. septembra 2010. godine. Na konferenciji je predstavljen dosadašnji napredak Programa, planirane aktivnosti i održane radionice u okviru svakog od četiri prioriteta Programa.

U sklopu Godišnjeg događaja, organizovan je i trening za korišćenje on-line informacionog sistema za monitoring programa i projekata u okviru SEE programa. Treningu su prisustvovali nacionalne kontakt osobe zemalja učesnica u Programu.

MEDITERANSKI PROGRAM (MED)

15. septembra 2010. godine **završena je druga faza prvog Poziva za strateške projekte**. U ovoj fazi, koja je trajala od 15. aprila do 15. septembra, aplikanti su dostavljali kompletne projektne prijedloge - od dostavljenih 12 projekata, crnogorski partneri učestvuju u 6 projekata. Konačni odabir projekata za finansiranje biće izvršen u januaru 2011.godine.

U Solunu je 22. i 23. septembra 2010. godine održana Godišnja konferencija MED programa. Uz prisustvo predstavnika Evropske komisije, zajedničkih programskih struktura i partnera, predstavljene su realizovane i planirane aktivnosti u okviru MED programa, kao i primjeri uspješnih projekata iz prvog i drugog Poziva za projekte.

Uporedo sa Godišnjom konferencijom, u Solunu je održan sastanak radne grupe za **drugi Poziv za strateške projekte**, čija se objava očekuje početkom sljedeće godine. Drugi Strateški poziv odnosiće se na dvije oblasti – informacione tehnologije i pomorsku pristupačnost.

Pored sastanka radne grupe, organizovan je i seminar o sistemu prvog nivoa kontrole u zemljama učesnicama MED programa.

U okviru Godišnjih konferencija SEE i MED programa, 22. septembra 2010. godine organizovan je zajednički događaj dva programa, koji je bio posvećen zemljama koje u programima učestvuju kroz IPA fondove – Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Makedonija i Srbija su predstavile svoja iskustva, probleme i očekivanja od budućeg učešća u transnacionalnim programima.

IPA zemlje, koje su do sada u ovim programima učestvovala po principu tzv. tranzicionog upravljanja, ubuduće će u programima učestvovati po principu zajedničkog upravljanja. Tim povodom održan je sastanak između Evropske komisije i Upravljačkih tijela oba programa, a zatim i bilateralni sastanci sa IPA zemljama i Upravljačkim tijelom i Zajedničkim tehničkim sekretarijatom za svaki od dva programa. SEE i MED Operativni programi će biti revidirani do kraja 2010. godine.

6. KOMUNIKACIONA STRATEGIJA

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 24. juna 2010. godine usvojila **Komunikacionu strategiju za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i pripremama Crne Gore za članstvo, za period 2010 – 2014. godine**. Strategija sadrži okvir za komunikaciju sa domaćom i međunarodnom javnošću o pristupanju Crne Gore EU, kao i pripremama za članstvo i pravima i obavezama koje proističu iz članstva u EU.

Na planu realizacije Strategije, Ministarstvu za evropske integracije se stavlja u zadatak pripremanje godišnjih akcionih planova u saradnji sa partnerima iz domaćeg javnog sektora, civilnog društva i međunarodne zajednice. Takođe, pored kontinuiranog praćenja sprovođenja Strategije, Ministarstvo će u skladu sa dinamikom procesa pridruživanja blagovremeno revidirati i dopunjavati Strategiju, uključivanjem novih komunikacionih metoda i odgovarajućih subjekata.

Kada je riječ o komunikacionoj aktivnosti Ministarstva za evropske integracije, u periodu na koji se odnosi Izvještaj, nastavljen je trend dobre i kvalitetne saradnje Ministarstva sa medijima i nevladinim sektorom.

Ministar za evropske integracije Prof. dr Gordana Đurović dala je više izjava za domaće i strane štampane i elektronske medije.

O svim važnijim događajima i aktivnostima u oblasti evropskih integracija, predstavnici medija bili su blagovremeno informisani putem najava i saopštenja na sajtovima Vlade Crne Gore i Ministarstva za evropske integracije.

Spisak značajnijih među redovnim aktivnostima Ministarstva za evropske integracije u periodu na koji se odnosi Izvještaj, nalaze se u nastavku:

- 9. jula 2010. godine Ministarstvo za evropske integracije, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave i Uprava za antikorupcijsku inicijativu, organizovali su, u Upravi za kadrove, **Javnu raspravu o Nacrtu Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, za period od 2010. do 2014. godine**. Na javnoj raspravi su učestvovali ministar za evropske integracije Prof. dr Gordana Đurović i ministar unutrašnjih poslova i javne uprave Ivan Brajović, direktorica Uprave Vesna Ratković i zamjenik šefa Delegacije EU u Crnoj Gori Klajv Rambold.

- 28. i 29. avgusta 2010. godine ministar za evropske integracije Prof. dr Gordana Đurović je učestvovala na tradicionalnom **60. evropskom forumu u Albahu** (Austrija), gdje je imala izlaganje na konferenciji posvećenoj lobiranju i umrežavanju u Evropskoj uniji na temu: „Lobiranje za brži proces integracija zemalja Zapadnog Balkana“.
- 30. jula 2010. godine, u hotelu „Crna Gora“ održana je konferencija za medije na kojoj su pored ministra za evropske integracije Prof. dr Gordane Đurović, učestvovali ministar unutrašnjih poslova i javne uprave Ivan Brajović i direktorica Uprave za antikorupcijsku inicijativu Vesna Ratković. Na konferenciji je predstavljena **Strategija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala od 2010. do 2014. godine i Akcioni plan za njeno sprovođenje** od 2010. do 2012. godine koje je Vlada usvojila na sjednici od 29. jula 2010. godine.
- 3. septembra 2010. godine u Pošćenju (Opština Šavnik), u organizaciji NVO Alfa Centar, pomoćnica ministra za evropske integracije Vanja Grgurović održala je predavanje za polaznike **Trećeg Regionalnog evroatlantskog kampa REACT 2010**.
- 6. septembra 2010. godine ministar Đurović je dala intervju za **BIRN** (Balkan Investigative Reporting Network), „Glasnik PKCG“ i „AmCham journal“ iz Beograda, na temu procesa evropskih integracija Crne Gore.
- 12. septembra 2010. godine ministar Đurović je održala **predavanje za polaznike IX Generacije Škole demokratskog rukovođenja Nansen dijalog centra**. Đurović je imala izlaganje na temu: „Crna Gora na putu ka EU – dokle smo stigli i kako dalje?“ u okviru I modula Škole pod nazivom „Izazovi evropskih integracija“.
- 21. septembra 2010. godine ministar Đurović je učestvovala u **kampanji YES EU u Bijelom Polju** gdje je, zajedno sa predsjednikom Opštine Tarzanom Miloševićem i šefom delegacije EU u Crnoj Gori ambasadorom Leopoldom Maurerom, otvorila izložbu radova mladih umjetnika iz Bijelog Polja, održala predavanje na Fakultetu za menadžment, svečano otkrila statu u koja simbolizuje EU, učestvovala u biciklističkoj turi i posjetila firmu „Mesopromet“. Kampanju je organizovala NVO „Mlado evropsko društvo“ iz Bijelog Polja.
- 22. septembra 2010. godine pomoćnica ministra za evropske integracije Vanja Grgurović je učestvovala u kampanji **YES EU u Pljevljima** gdje je, zajedno sa predsjednikom Opštine Filipom Vukovićem i šefom delegacije EU u Crnoj Gori ambasadorom Leopoldom Maurerom, održala predavanje u Akademskom centru, prisustvovala uličnom preformansi NVO „Mlado evropsko društvo“, i posjetila zdanja pod zaštitom države.

7. OBUKA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Aktivnosti na planu obuke tokom perioda na koji se odnosi Izvještaj bile su prevashodno usmjerene na obuku državnih službenika, članova grupa i podgrupa za evropske integracije za korišćenje informacionog sistema Portal EI, modula koji se odnosi na za reviziju NPI (određivanje relevantnosti i nadležnosti evropskog zakonodavstva). Ove obuke je organizovalo Ministarstvo za evropske integracije.

U periodu na koji se odnosi Izvještaj, Ministarstvo za evropske integracije je vršilo kontinuiranu obuku službenika ministarstava uključenih u proces harmonizacije zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom EU na planu popunjavanja Izjave i Tabele usklađenosti propisa Crne Gore sa odgovarajućim propisima Evropske unije.

Pored navedenog, održan je niz drugih obuka i seminara:

- Od 5. do 7. jula 2010. godine održana je četvrta (završna) radionica o Prevenciji korupcije. Radionicu su realizovale njemačke organizacije IEP i InWENT u saradnji sa Ministarstvom za evropske integracije i Upravom za kadrove. Polaznicima obuke su 7. jula 2010. godine svečano uručeni sertifikati.
- 6. septembra 2010. godine Ministarstvo za evropske integracije, u saradnji sa Vladom Republike Slovenije, u okviru Tvining projekta „Pravna harmonizacija“, organizovalo je seminar o pregovaračkom procesu i strukturama za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji. Polaznici seminara su bili službenici MEI i MVP.
- 16. septembra 2010. godine u Skupštini Crne Gore je održan seminar na temu: „Crna Gora na putu ka Evropskoj uniji – iskustvo Republike Slovenije u procesu pristupanja EU“. Ministar za evropske integracije Prof. dr Gordana Đurović imala je izlaganje na otvaranju seminara.
- 16. i 17. septembra 2010. godine, u organizaciji Uprave za kadrove, održan je seminar na temu: "Međunarodna bezbjednosti i CG-UN, NATO, EU i OEBS".

- Od 20. septembra do 2. oktobra 2010. godine realizovana je obuka za visoke službenike državne uprave u Parizu na temu: Upravljanje velikim gradovima i održivi razvoj“. Organizator je ENA (Škola za državnu administraciju) u saradnji sa Francuskom kulturnim centrom.
- Od 20. do 24. septembra 2010. godine, u organizaciji MID i ČIKOM-a realizovana je obuka za projekat eDMS (elektronski Document Management Sistem).

STUDIJSKE POSJETE

- Od 5. do 8. jula 2010. godine, u organizaciji TAIEX-a, realizovana je studijska posjeta Varšavi. Cilj posjete je bila razmjena uporednih iskustava na planu izrade Zakona o lobiranju.

8. PROJEKTI PODRŠKE

8.1. TVINING PROJEKAT „Pravna harmonizacija“

U periodu na koji se odnosi Izvještaj nastavljene su redovne aktivnosti u Tvinning projektu, pa su, s tim u vezi, na planu pružanja pomoći prilikom koordinacije poslova Ministarstva za evropske integracije pridavajući posebnu važnost pomoći njegovom rukovodstvu i pomoći resornim organima u procesu usklađivanja propisa sa odgovarajućim propisima Evropske unije (Prva komponenta) slovenački eksperti saradivali sa:

- **Fitosanitarnom upravom** na polju pripreme sekundarnog zakonodavstva sa područja EU režima za proizvode biljnog porijekla i propisa za sjeme krompira.
- **Ministarstvom saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija** u vezi zakonodavstva u drumskom saobraćaju.
- **Ministarstvom finansija** u vezi Priručnika za unutrašnju finansijsku kontrolu.
- **Ministarstvom zdravlja** u vezi pripreme Priručnika za sanitarnu inspekcijisku kontrolu.
- **Ministarstvom za evropske integracije** u vezi pripreme revizije NPI i pripreme za pregovore o pristupanju EU. U tu svrhu, 6. septembra 2010. godine za službenike MEI i Ministarstva vanjskih poslova organizovan je seminar o pregovaračkom procesu i strukturama za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji. Andrej Engelman iz Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj i evropske integracije predstavio je strukture i procedure s ciljem podspješivanja efektivnosti procesa pristupanja EU i predstavio pregovarački proces od početka do sticanja članstva u EU, bazirajući se na iskustvu Republike Slovenije, ali i naučenim lekcijama petog proširenja. Ukazao je na glavne izazove sa kojima se zemlja kandidat može suočiti u procesu pristupanja, naročito u toku pregovora, i predstavio procesne i proceduralne karakteristike pregovora i uslove koje je prethodno potrebno pregovaračkom platformom utvrditi i ispuniti, kako bi pregovori o članstvu mogli biti vođeni.

Na planu uspostavljanja Odsijeka za koordinaciju prevođenja – TCU (Druga komponenta) nastavljeno je kreiranje terminološke baze Monterm, kao i kreiranja baze prevoda. Za službenike Odjeljenja za prevođenje Sektora za komunikacije, informatičku podršku i prevođenje u MEI je bio organizovan individualni trening u vezi uvoza terminologije u terminološku bazu i pripreme Glosara.

Na planu pružanja podrške Sekretarijatu za zakonodavstvo (Treća komponenta), a u saradnji sa ekspertom iz Četvrte komponente projekta, koja se odnosi na podršku Skupštini Crne Gore, za službenike Skupštine i ministarstva je 6. jula 2010. godine, u prostorijama MEI, održan seminar na temu: “Pravno-tehnička pravila za izradu propisa sa smjernicama za usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnim poretkom Evropske unije“. U uvodnom dijelu učesnicima seminara obratili su se sekretar Sekretarijata za zakonodavstvo Dušanka Jauković i predstavnik Službe za zakonodavstvo Vlade Republike Slovenije Jožica Velišček, koja rukovodi slovenačkom Četvrtom komponentom.

Na seminaru su predstavljena pravno-tehnička pravila za izradu propisa i smjernice za usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnim poretkom Evropske unije i slovenačko iskustvo u vezi usklađivanja zakonodavstva sa pravnim poretkom Evropske unije.

U cilju sprovođenja aktivnosti iz djelokruga Četvrte komponente projekta u julu 2010. godine su od 9. do 11. i od 18. do 21. organizovane posjete slovenačkih eksperata. Za vrijeme posjeta bila je razmatrana uloga nacionalnih parlamenata i njegovih radnih tjela u procesu približavanja Evropskoj uniji kao i podrška radu pisarnice Skupštine

Od 16. do 17. septembra 2010. godine u Skupštini Crne Gore održan je seminar na temu: “Skupština Crne Gore na putu ka Evropskoj uniji - iskustvo Republike Slovenije u procesu pristupanja Evropskoj uniji“. Polaznici seminara, koji je otvorio predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić, bili su poslanici, predstavnici ministarstava i Vrhovnog suda Crne Gore.

U uvodnom dijelu seminara učesnike su pozdravili i predstavnik Delegacije EU u Crnog Gori Klajv Rambold, slovenački ambasador u Crnog Gori Jernej Videtić i ministar za evropske integracije Crne Gore Prof. dr Gordana Đurović.

Učesnicima seminara slovenačke kolege: profesori Ljubljanskog Pravnog fakulteta i Fakulteta političkih nauka, sudija Vrhovnog suda, članovi slovenačkog pregovaračkog tima i službenici Službe za zakonodavstvo predstavili su pravne, političke i druge aspekte procesa pristupanja Evropskoj uniji.

Konačno, sastanak Petog Nadzornog odbora za Tvinig projekat održan je u Podgorici 8. septembra 2010. godine. Na odboru je razmatran **Šesti kvartalni izvještaj** od 6. maja do 5. avgusta 2010. godine i plan rada za period od 6. avgusta do 5. novembra 2010. godine, kad se projekat završava.

U pomenutom periodu potpisana su dva Side letter⁵-a (broj 8 i 9) u vezi promjene budžeta, rasporeda dodatnih dana rada sa pojedinim ministarstvama, rasporeda studijskih posjeta crnogorskih službenika u Sloveniji i uključivanja dodatnih eksperta za komponente 3 i 4.

8.2. PROGRAM ZA RAZVOJ KAPACITETA – CDP (Capacity Development Programme)

Program za razvoj kapaciteta (CDP) u kontinuitetu obezbjeđuje podršku razvoju institucionalnih i administrativnih kapaciteta u Vladi Crne Gore za proces evropskih integracija u Crnoj Gori.

U sklopu redovne podrške radu Ministarstva za evropske integracije nastavljen je rad nacionalnih konsultanata na obezbjeđivanju prevoda Lisabonskog sporazuma u skladu sa procedurama definisanim Priručnikom o prevodenju pravnih i drugih akata u procesu evropskih integracija. Lisabonski sporazum, sa svim aneksima i protokolima će, kako se očekuje, biti u potpunosti preveden tokom narednog izvještajnog perioda. Na taj način će se uspostaviti temelj za dalju koordinaciju procesa prevodenja Acquis-a i stvaranje nacionalne verzije evropskog zakonodavstva, u skladu sa zahtjevima procesa pristupanja EU i najboljom praksom koja se pokazala tokom dosadašnjeg procesa pridruživanja.

U sklopu podrške Ministarstvu, CDP je početkom septembra 2010. godine angažovao međunarodnog konsultanta koji je izradio Mapu puta za dostizanje standarda Decentralizovanog sistema implementacije za III IPA komponentu - Regionalni razvoj i IV IPA komponentu - Razvoj ljudskih resursa. Na taj način je pružen dodatni doprinos radu operativnih struktura nadležnih za ove dvije IPA komponente. Time je omogućena i organizacija okruglih stolova posvećenih strateškim dokumentima za IPA III i IV komponentu.

U toku izvještajnog perioda CDP je nastavio da pruža podršku Stručnom timu Vlade Crne Gore koji radi na izradi **Strategije upravne reforme u Crnoj Gori 2010 - 2015 - AURUM**. Tako je početkom septembra 2010. godine održana posebna radionica Stručnog tima na kojoj su integrisane primjedbe iz javne rasprave u inovirani tekst Strategije. CDP će i dalje, u saradnji sa SIGMA-om, pružati podršku radu pomenutog tima, posebno na izradi Akcionog plana za implementaciju ove Agende.

Tokom izvještajnog perioda na inicijativu **Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine** angažovan je međunarodni konsultant sa zadatkom izrade cjelovite procjene kapaciteta Ministarstva. U proteklom periodu konsultant je analizirao postojeći zakonski okvir u oblastima koje pokriva Ministarstvo i obavio intervju sa nizom funkcionera i zaposlenih, kako u Ministarstvu, tako i u drugim institucijama sa kojima ono saraduje. Ukupne aktivnosti na procjeni kapaciteta će biti završene u narednom kvartalu i poslužiće, pored ostalog, kao osnova za projektovanje dalje podrške razvoju Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine.

U sklopu projekta koji CDP ostvaruje sa **Ministarstvom vanjskih poslova** na unapređivanju unutrašnje organizacije rada, kvalitetnije i modernije komunikacije, administrativnih procedura i mehanizama za građenje i sprovođenje politika, u toku izvještajnog perioda odabrano je dvoje međunarodnih i dvoje lokalnih konsultanata koji će u toku narednog izvještajnog perioda raditi na ostvarivanju konkretnih zadataka. Pored toga, nastavljen je rad na izradi specifičnog softvera za potrebe unapređenja upravljanja administrativnim poslovima u Ministarstvu vanjskih poslova.

U periodu na koji se odnosi Izvještaj organizovana je i Treća crnogorska ljetnja škola za mlade diplomate „Gavro Vuković“ (od 5. do 9. jula 2010. godine). Na ovogodišnjoj diplomatskoj školi učestvovalo je ukupno 68 učesnika, među kojima su bila čak 54 polaznika škole i to iz 29 država Evrope i svijeta.

⁵ Side letter se radi, kad su u pitanju manje dopuna Twinning ugovora (veće dopune se prave sa Addendumom).

Treća crnogorska ljetnja škola za mlade diplomate bila je posvećena regionalnoj saradnji kao faktoru stabilnosti i razvoja. Ona je organizovana kao forum za razmjenu mišljenja i iskustava u vezi sa aktuelnim bezbjednosnim, političkim i ekonomskim aspektima te saradnje, kao i za upoznavanje i interakciju mladih diplomata, što je dodatno doprinijelo njihovom stručnom usavršavanju i profesionalnoj nadgradnji.

U okviru Škole učesnici su posebno obrađivali teme iz oblasti regionalne saradnje kao što su: osnov dobrosusjedskih odnosa i njihov značaj u procesu evropskih i evroatlantskih integracija, nova evropska bezbjednosna arhitektura, kao i uporedna iskustva na planu prevazilaženja regionalnih konflikata. Obradena su i pitanja međuzavisnosti lokalnog, regionalnog i globalnog razvoja, razvoja boljeg poslovnog okruženja kao doprinosa regionalnoj saradnji, kao i uporedna iskustva povezivanja ekonomskog i socijalnog razvoja. Takođe, tokom Škole je organizovana interaktivna radionica na temu dostignuća i izazova država u inicijativama regionalne saradnje - individualne prezentacije predstavnika država koji su učestvovali u radu Ljetnje škole.

Tokom izvještajnog perioda nastavljena je implementacija dvogodišnjeg projekta CDP-a usmjerenog **na podršku razvoju kapaciteta Ministarstva finansija** da efikasno upravlja javnim finansijama u skladu sa ciljevima održivog razvoja i integracija u Evropsku uniju. U cilju unaprijeđenja institucionalnih i administrativnih kapaciteta za finansijsku analizu, upravljanje i fiskalno planiranje, u toku izvještajnog perioda odštampana je publikacija "Ekonomski i fiskalni program Crne Gore 2009 - 2012", čija izrada je prethodno podržana kroz aktivnosti koje projekat obuhvata. Takođe, u septembru 2010. godine organizovan je seminar na temu: "Bolja integracija strukturnih reformi u srednjoročne fiskalne projekcije" na kome je učestvovalo 55 učesnika. U septembru 2010. godine je realizovana i studijska posjeta Slovačkoj na kojoj je učestvovalo osam predstavnika Sektora ministarstva nadležnog za Trezor.

Tokom izvještajnog perioda **CDP je razvio novi projekat** koji se odnosi na **pripremu konkretnih opisa projekata** (project fiche) za nacionalni IPA program za 2011. godinu, organizovanje konsultativnog procesa i uključivanje svih relevantnih subjekata u izradu strateških dokumenata za III i IV IPA komponentu, jačanju administrativnih kapaciteta Ministarstva za evropske integracije i jedinica u ministarstvima zaduženih za IPA projekte, kao i stvaranju grupe trenera za IPA projekte u javnoj upravi u Crnoj Gori. Projekat će finansirati Evropska unija, a njegova realizacija bi trebalo da otpočne u novembru 2010. godine.

8.3. INSTRUMENT ZA TEHNIČKU PODRŠKU I RAZMJENU INFORMACIJA (TAIEX)

U okviru Instrumenta za tehničku podršku i razmjenu informacija - TAIEX podrške, u periodu na koji se odnosi Izvještaj, realizovane su sljedeće aktivnosti:

- 27. septembra 2010. godine – Ekspertska misija o obuci rukovodećeg kadra kod tajnih istraga, Podgorica
- 27. septembra 2010. godine – Ekspertska misija za procjenu i programiranje tehničke pomoći sektora avijacije u 2010, Beograd
- 20. septembra 2010. godine – Studijska posjeta Ustavnom Sudu Slovenije, Ljubljana
- 17. septembra 2010. godine – EMF konferencija mladih, Šibenik
- 17. septembra 2010. godine - 16. međunarodna ljetnja škola na temu proširenja EU, Cervia, Italija
- 13. septembra 2010. godine – Seminar za više trećih zemalja na temu Europol, Hag
- 6. septembra 2010. godine – Ekspertska misija o TAIEX i Tvining projektima u oblasti veterine, Podgorica
- 30. avgusta 2010. godine – Ekspertska misija za procjenu i programiranje tehničke pomoći sektora avijacije u 2010, Brisel
- 30. avgusta 2010. godine – Ekspertska misija o procjeni potreba crnogorskog zatvorskog sistema, Podgorica
- 25. avgusta 2010. godine – Priprema radionice o borbi protiv korupcije, Brisel
- 23. avgusta 2010. godine – Ekspertska misija o izradi opštih odredbi za Poglavlje 1 sistema kontrole unutrašnjeg tržišta po pitanju sertifikacije živih životinja, Podgorica.
- 19. jula 2010. godine – Ekspertska misija o upravljanju otpadnim vodama, Podgorica
- 8. jula 2010. godine – Radionica o uvođenju biometrijskih identifikatora tokom prijema i obrade zahtjeva za vizu, Sarajevo
- 6. jula 2010. godine – Studijska posjeta o lobiranju, Varšava
- 5. jula 2010. godine – Studijska posjeta o zaštiti zatvorenika tokom policijskog pritvora, Beč
- 5. jula 2010. godine - Ekspertska misija o saradnji tajnih agenata i pravosudnih organa (Državnog tužilaštva i sudova), Podgorica

9. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

I u ovom periodu, posebna pažnja posvećena je koordinaciji procesa usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa pravom Evropske unije.

Ministarstvo za evropske integracije donijelo je Uputstvo za ocjenu usklađenosti propisa Crne Gore sa odgovarajućim propisima Evropske unije (Sl. list CG, br. 61 - 09), kojim se propisuje način sačinjavanja Izjave o usklađenosti propisa Crne Gore sa odgovarajućim propisima Evropske unije i Tabele usklađenosti. Uputstvo se primjenjuje od 1. januara 2010. godine, dok je u okviru Tvining projekta „Pravna harmonizacija“ sačinjen plan obuka za državne službenike, u čijem se djelokrugu nalazi priprema i popunjavanje navedenih Obrazaca. U periodu na koji se odnosi Izvještaj, u skladu sa novom formom Izjave o usklađenosti i Tabelom usklađenosti, pripremljeno je mišljenje na **51 nacrt**, odnosno predlog zakona i podzakonskih akata.

JUL		
1	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o opštem upravnom postupku	MUPJU
2	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti	MUPJU
3	Predlog Zakona o upotrebi i zaštiti znaka i naziva Crvenog krsta	MRSS
4	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore	MO
5	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju	MRSS
6	Predlog zakona o vanjskim poslovima	MVP
7	Predlog zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda	MZLJMP
8	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti	MF
9	Nacrt zakona o zaštiti industrijskog dizajna	ME
10	Predlog zakona o radnom vremenu, pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu	MSPT
11	Nacrt Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu popunjavanja formulara o transportu otpada i evidencije o otpadu, godišnjem izvještaju o otpadu i sadržini i načinu vođenja registra podataka i sadržaju i formi zbirnog izvještaja	MUPŽŽS
12	Predlog uredbe o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori	MRSS
13	Nacionalni program zaštite potrošača za period 2010 -2012	ME
14	Predlog uredbe o naknadi troškova u sudskim postupcima	MP
15	Predlog Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	ME
16	Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Ugovora između Crne Gore i Belgije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak	MF
17	Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog sporazuma između Vlade CG i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja između dvije zemlje	MSPT
18	Predlog Odluke o utvrđivanju liste nevojnih ubojnih sredstava	ME
19	Pravilnik za sprovođenje javnog konkursa i uspostavljanje kriterijuma za određivanje operatora Univerzalnog servisa	MSPT
20	Pravilnik o kriterijumima ocjene razumnih zahtjeva korisnika za priključenje na javnu telefonsku mrežu i potrebe krajnjih korisnika u pogledu geografske pokrivenosti javnim telefonskim govornicama	MSPT
21	Pravilnik o metodologiji proračuna neto troškova pružanja i visini i načinu plaćanja naknade za finansiranje Univerzalnog servisa	MSPT
AVGUST		
22	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma RACVIAC – Centra za bezbjedonosnu saradnju	MO
23	Nacrt zakona o lobiranju	MF
24	Predlog pravilnika o načinu preuzimanja materijalnih sredstava za potrebe odbrane	MO
25	Predlog pravilnika o pravima i obavezama kadeta koji se obrazuju za službu u Vojsci Crne Gore	MO
26	Predlog Odluke o izradi Državne studije lokacije "Dio Sektora 56"	MUPŽŽS
27	Predlog pravilnika o posebnim uslovima za prijem i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti lica za	MO

	službu u Vojsci Crne Gore	
28	Predlog pravilnika o novčanim i drugim primanjima kadeta	MO
29	Predlog pravilnika o načinu prevođenja profesionalnog vojnog lica iz jednog roda ili službe u drugi rod ili službu, proizvođenja civilnog lica u službi u Vojsci Crne Gore u profesionalno vojno lice i podoficira i podoficira po ugovoru u oficira	MO
30	Predlog Uredbe o minimalnom setu usluga koje obuhvata Univerzalni servis	MSPT
31	Predlog Odluke o određivanju luke Tivat za međunarodni i unutrašnji saobraćaj	MSPT
SEPTEMBAR		
32	Predlog zakona o potvrđivanju sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o vraćanju i prihvatanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit	MUPJU
33	Predlog zakona o potvrđivanju sporazuma o zaštiti afričko-evroazijskih migratornih ptica močvarica (AEWA)	MUPŽŽS
34	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o zaštiti slijepih miševa u Evropi (EUROBATS)	MUPŽŽS
35	Predlog zakona o potvrđivanju Stokholmske konvencije o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama	MUPŽŽS
36	Predlog zakona o prekršajima	MP
37	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o ratifikaciji Multilateralnog Sporazuma između Evropske Zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih Nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA Sporazum)	MSPT
38	Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Austrije o socijalnom osiguranju sa Administrativnim sporazumom za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Republike Austrije o socijalnom osiguranju	MRSS
39	Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Kraljevine Belgije o socijalnom osiguranju	MRSS
40	Predlog Zakona o naučno-istraživačkoj djelatnosti	MPN
41	Predlog uredbe o bližim uslovima, načinu ostvarivanja i visini zarade lica u službi u Vojsci Crne Gore	MO
42	Predlog pravilnika o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada, kao i uslovima koje treba da ispunjava postrojenje za preradu građevinskog otpada	MUPŽŽS
43	Nacrt Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore polazni okvir za učešće Crne Gore u operacijama za upravljanje krizama Evropske unije	MVP
44	Predlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji i načinu obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija	MSPT
45	Predlog Pravilnika o kvalitetu usluga Univerzalnog servisa	MSPT
46	Predlog pravilnika o određivanju lica koja imaju pravo na određene povoljnosti u obezbjeđivanju Univerzalnog servisa	MSPT
47	Strategija ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja (2010-2015)	MPN
48	Strategija za uvođenje ECDL standarda	MPN
49	Nacrt Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje prstenaste truleži krtola krompira koju prouzrokuje bakterija <i>Clavibacter michiganensis davis et al. ssp. sepedonicus (spickermann et kotthoff) davis et al.</i>	MPŠV
50	Nacrt Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza koju prouzrokuje bakterija <i>Ralstonia solanacearum (smith) yabuuchi et al.</i>	MPŠV
51	Predlog Uredbe o dopuni Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja	MF

KORIŠĆENE SKRAĆENICE	
MF	Ministarstvo finansija
MUPJU	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave
MUPZZS	Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
MIP / MVP	Ministarstvo inostranih poslova / Ministarstvo vanjskih poslova
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPN	Ministarstvo prosvjete i nauke
MZLJMP	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MID	Ministarstvo za informaciono društvo
MP	Ministarstvo pravde
MEI	Ministarstvo za evropske integracije
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSPT	Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija
MT	Ministarstvo turizma
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
EK	Evropska komisija
EIB	Evropska investiciona banka
EBRD	Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj
STO	Svjetska trgovinska organizacija
NPI	Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju
DEU	Delegacija Evropske unije
UNICEF	Međunarodni dječiji fond Ujedinjenih nacija
SME	Mala i srednja preduzeća
IOM	Međunarodnoj organizaciji za migracije
GTZ	Njemačka agencija za tehničku saradnju
NIPAC	Nacionalni IPA koordinator
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
TAIEX	Instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija
CDP	Program za razvoj kapaciteta
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
EMF	Evropski metalo-prerađivački savez
TAXUD	Generalni Direktorat za poreze i carinsku uniju
DG ELARG	Generalni Direktorat za proširenje
DG REGIO	Generalni Direktorat za regionalnu politiku
DG EMPL	Generalni Direktorat za zapošljavanje, socijalnu politiku i jednake mogućnosti
AZNO	Agencija za nadzor osiguranja
AZRD	Agencija za radio-difuziju
CBCG	Centralna banka Crne Gore
DRI	Državna revizorska institucija
DZJN	Direkcija za javne nabavke
KZBPTLJ	Komisija za borbu protiv trgovine ljudima
KZHOV	Komisija za hartije od vrijednosti
PU	Poreska uprava
SCG	Skupština Crne Gore
SZZ	Sekretarijat za zakonodavstvo
UAI	Uprava za antikorupcijsku inisijativu
UC	Uprava carina

UMS	Uprava za mlade i sport
UZSPN	Uprava za sprečavanje pranja novca
UZV	Uprava za vode
VU	Veterinarska uprava
ZZIS	Zavod za intelektualnu svojinu
ZZSTAT	Zavod za statistiku
ZZZ	Zavod za zapošljavanje